

Accountantsverslag 2025

Gemeente Hollands Kroon

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Aan de raadsleden van gemeente Hollands Kroon
Burg. Mijnlieffstraat 1
1761 BK Anna Paulowna

30 juni 2026

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening van uw gemeente voor het boekjaar dat eindigt op 31 december 2025. We hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan 2025 en onze overeenkomst met zaaknummer C01772 gedateerd 5 februari 2025. Onze bevindingen en aanbevelingen zijn open en constructief besproken met de ambtelijke organisatie, de wethouder Financiën en met de Auditcommissie.

Het accountantsverslag begint met een samenvatting van onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen. Daarna gaan wij in op de reikwijdte van onze controle, de diepgang waarmee wij gecontroleerd hebben en tot welke oordeel wij gekomen zijn. Vervolgens geven wij onze visie op de informatiewaarde en leesbaarheid van de paragrafen en de programmaverantwoording.

Nadat wij onze analyse hebben gegeven van de financiële positie van uw gemeente, gaan wij in meer detail in op de belangrijkste bevindingen uit onze controlewerkzaamheden. Dit doen wij langs de drie domeinen fysiek, sociaal en bedrijfsvoering.

Vervolgens geven wij op hoofdlijnen ons beeld van de interne beheersing van uw organisatie en gaan we dieper in op de speerpunten die u ons heeft meegegeven tijdens de controle.

We sluiten het accountantsverslag af met bijlagen waarin we bevindingen hebben opgenomen over een aantal wettelijk verplichte onderwerpen, zoals Sisa, WNT en onze onafhankelijkheid. In de bijlage hebben we ook enkele actuele ontwikkelingen gegeven die voor u van belang kunnen zijn.

Dit accountantsverslag is opgezet als interactief document waar u eenvoudig doorheen kunt navigeren door op de menuopties aan de linkerzijde of de onderstreepte woorden te klikken. Wij vragen u terughoudend te zijn met het printen van het accountantsverslag.

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking die we ervaren hebben. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

Digitaal ondertekend door:

J.G. Schuijt
30 juni 2026 17:00 +02:00

J.G. Schuijt MSc RA

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de jaarrekening van uw gemeente. Dit houdt in dat wij van oordeel zijn dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. De tolerantie die wij bij de controle hebben gehanteerd bedraagt EUR 3.428.000.

Onzekerheden aanwezig, maar onder controletolerantie

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er geen onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. De totale onzekerheid met betrekking tot de prestatielevering van de zorg bedraagt EUR 1.207.000.

Het college heeft de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven

Het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen EUR 8.590.000 bedragen. Dit is hoger dan de verantwoordingsgrens. Het college heeft EUR 8.050.000 als acceptabel aangemerkt. De onrechtmatigheden zijn in meer detail toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording die is opgenomen in de jaarrekening. De wijze waarop dit is gebeurd vinden wij transparant en geeft goed inzicht in de oorzaken en gevolgen van de fouten en onduidelijkheden.

Leesbaarheid en Informatiewaarde jaarstukken is goed

Ons samenvattend beeld van de jaarstukken is dat ze inhoudelijk goede informatie bevatten, visueel verzorgd en bestuurlijk goed leesbaar zijn. Tegelijkertijd constateren we dat de jaarstukken nog niet volledig voldoen aan de eisen die het BBV en de financiële verordening eraan stellen, in het bijzonder ten aanzien van de paragrafen. Daarnaast kan de informatiewaarde verder worden verbeterd. Dit zit vooral in het nog concreter (SMART) maken van de doelstellingen en resultaten. De programmaverantwoording laat goed zien wat in 2025 is gedaan, maar minder scherp welk maatschappelijk effect precies is bereikt en in welke mate afwijkingen blijvend of incidenteel zijn. Bij diverse indicatoren is de realisatie nog niet beschikbaar. Daarnaast zijn sommige indicatoren vervallen óf worden ze pas in 2026 uitgevraagd. Tevens is niet overal duidelijk hoe de indicator rechtstreeks samenhangt met het beleid. Overigens is hier in de begroting 2026 al een goede slag in gemaakt.

Financiële positie van uw gemeente is goed, maar blijft kwetsbaar

Uit de analyse van het college blijkt op het eerste gezicht dat de financiële positie van uw gemeente voldoende is. Dat oordeel is verdedigbaar, maar moet wel met nuance worden gelezen. De gunstige ontwikkeling van de kengetallen wordt mede veroorzaakt door een sterke incidentele rekeningresultaten in de laatste jaren, hogere baten dan begroot en een investeringsrealisatie die achterblijft bij eerdere verwachtingen. Met andere woorden: er is sprake van een grote positieve invloed op de kengetallen door incidentele voordelen en de beperkte uitvoeringscapaciteit van de organisatie. Tegelijkertijd signaleren we dat de solvabiliteit de komende jaren (sterk) zal afnemen als u alle ambities wilt realiseren. Tevens zal dit leiden tot een toename in de netto-schuldquote.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Weerstandsvermogen voldoet

Uit de analyse van het college blijkt dat het weerstandsvermogen in 2025 is afgenomen van 6,8 naar 5,4. Hiermee is dit kengetal overigens nog steeds uitstekend. Daarnaast voldoet het ruim aan de norm die u als raad zelf gesteld heeft van 1,0-1,4.

De afname van het weerstandsvermogen komt vooral doordat de financiële omvang van de risico's sterker is toegenomen dan de omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit. De omvang van de risico's is toegenomen van EUR 6,7 miljoen tot EUR 9,7 miljoen. Dit is een toename van EUR 3,0 miljoen of 44,8%. Tegenover de hogere risico's staat ook een hogere beschikbare weerstandscapaciteit. Vorig jaar bedroeg deze EUR 45,9 miljoen, dit jaar EUR 52,4 miljoen. De belangrijkste redenen voor beide mutaties hebben wij in dit verslag toegelicht.

Schattingen door het college zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen, bijvoorbeeld ten aanzien van de waardering van de (im)materiële vaste activa, grondexploitaties en de voorzieningen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt beoordeeld en bijna allemaal als evenwichtig aangemerkt. De kostenstijging die gebruikt is voor de berekening van de toekomstige jaarschijven van de grondexploitaties neigen naar voorzichtigheid, net als de verwachte stijging in de opbrengsten van de exploitatie Hoornseweg. Daarentegen vinden wij de uitgangspunten die gebruikt zijn bij de fasering van de kosten en opbrengsten over de resterende looptijd goed onderbouwd en evenwichtig.

Geen indicaties voor fraude

Tijdens onze controle hebben wij nadrukkelijk aandacht besteed aan het onderwerp fraude. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicaties voortgekomen voor fraude.

De jaarafsluiting is beter verlopen dan vorig jaar

Wij zijn blij met de samenwerking met de organisatie en de kwaliteit en snelheid waarmee onze vragen werden beantwoord. Ten opzichte van vorig jaar is er een verbetering zichtbaar in de kwaliteit en bruikbaarheid van de documenten, specificaties en aansluitingen die we ontvangen hebben. Tegelijkertijd signaleren we dat verbetering mogelijk is om het totale proces efficiënter te maken. Net als vorig jaar heeft Team VIC een belangrijke bijdrage geleverd om de kwaliteit van het afsluitdossier op het vereiste niveau te krijgen door een eerste (interne) controle uit te voeren op de documenten. Uit deze werkzaamheden is het signaal gekomen dat Financial Control (tweede lijn) zich goed heeft ontwikkeld, maar ook dat er nog steeds aandacht nodig is voor de kwaliteit van documenten en analyses die uit de eerste lijn afkomstig zijn.

Het jaarresultaat 2025 ligt goed in lijn met de begroting

Het resultaat na bestemming in de jaarrekening 2025 is uitgekomen op EUR 1,2 miljoen negatief. Dit is een beperkt verschil van EUR 0,7 miljoen met de bijgewerkte begroting. Dit verschil is lager dan eerdere jaren. Dat is naar onze mening een compliment voor de organisatie. Tegelijkertijd signaleren we dat er geen samenvattende analyse is opgenomen in de jaarstukken die bestuurlijke duiding geeft aan het gerealiseerde resultaat ten opzichte van de begroting. Ook bij een klein verschil op totaalniveau, heeft het naar onze mening toegevoegde waarde om de financiële ontwikkelingen op totaalniveau inzichtelijk te maken voor de gemeenteraad.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Onze belangrijkste bevindingen in het fysiek domein

Verwacht totaalresultaat op eindwaarde is verbeterd

Het totaal te verwachten resultaat van alle actieve grondexploitaties samen op eindwaarde bedraagt EUR 0,3 miljoen negatief. Vorig jaar was dit nog EUR 1,2 miljoen negatief. De belangrijkste reden van de positieve ontwikkeling is, net als vorig jaar, de bijstelling van de exploitatie Lelypark. Dit is te danken aan de hogere verkoopprijs van de grond dan eerder werd verwacht.

Dringende aandacht blijft nodig voor proces huren en pachten

Team VIC heeft haar oordeel over het proces huren en pachten gewijzigd naar 'Onvoldoende'. Team VIC heeft het advies gegeven om het proces sterk te verbeteren door het zichtbaar uitvoeren. Wij onderschrijven dit advies. Team VIC heeft vervangende controlewerkzaamheden uitgevoerd. Hieruit zijn geen materiële onjuistheden geconstateerd in de huur- en pachtopbrengsten.

Interne beheersing van grote projecten heeft aandacht nodig

Een belangrijke ambitie van uw gemeente is om de omslag te maken van een beheergemeente naar een gemeente die zich actief bezig houdt met het ontwikkelen van woningbouw, bedrijvigheid en de openbare ruimte. Deze wijziging vraagt naar onze mening om een andere opzet van het projectmatig werken en inrichting van de interne beheersing van grote projecten. Daarom hebben wij dit jaar extra aandacht gegeven aan deze aspecten binnen het fysieke domein. Onze bevindingen en aanbevelingen zijn opgenomen in dit rapport.

Onze belangrijkste bevindingen in het sociaal domein

Werkzaamheden IHK tijdig en goed uitgevoerd

Dit jaar is nadrukkelijk aandacht besteed aan de vastlegging en onderbouwing van de prestatielevering door IHK. Hierdoor heeft IHK dit jaar al eind april kunnen rapporteren dat de controle op de prestatielevering is uitgevoerd. Dit is een forse verbetering ten opzichte van vorig jaar, waarvoor wij IHK complimenten willen geven.

Werkelijke kosten bijna net zo hoog als in bijgestelde begroting

De werkelijke kosten in het sociaal domein zijn in de jaarrekening 2025 uitgekomen op een bedrag van EUR 63,0 miljoen. Dit is maar EUR 0,2 miljoen (0,3%) hoger dan de bijgestelde begroting. Ook de afwijkingen in de verschillende onderdelen van het domein zijn beperkt. Dit is een indicatie dat de organisatie steeds meer grip krijgt op de kostenontwikkeling in het sociaal domein.

Kosten in 2025 met 3,5% toegenomen ten opzichte van 2024

De kosten van het sociaal domein over 2025 zijn met EUR 2,2 miljoen (3,5%) toegenomen ten opzichte van 2024. Deze toename ligt in lijn met de landelijk gemiddelde stijging. Positief is dat de kosten voor jeugdzorg juist afgenomen zijn ten opzichte van 2024. Hier doet uw gemeente het beter dan het landelijke beeld. We zien hier een belangrijke relatie met het verder versterken van de toegang (preventie) en eerstelijnszorg. Deze versterking zorgt voor hogere kosten op dat betreffende taakveld, maar onze ervaring is dat deze investering zich uitbetaald in lagere cliëntgebonden kosten. Dit beeld zien we ook terug bij uw gemeente.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Informatiebeveiliging blijft een belangrijk aandachtspunt

Naar onze mening zijn verdere verbeteringen noodzakelijk in de inrichting van de informatiebeveiliging binnen de gemeente. De belangrijkste reden voor deze conclusie is dat er nog onvoldoende sprake is van een aantoonbare gestructureerde beheersingsaanpak. Een andere belangrijke constatering is dat activiteiten die de bewustwording bij de medewerkers op het gebied van informatiebeveiliging en privacy moeten bevorderen, nog onvoldoende structureel zijn ingevoerd binnen de organisatie. Een voorbeeld hiervan is dat deelname aan deze activiteiten niet verplicht is gesteld.

Uw speerpunten nader uitgewerkt

Interne beheersing om de risico's van staatssteun te herkennen

De interne beheersing rond staatssteun en de Wet Markt en Overheid is op dit moment nog onvoldoende zichtbaar en nog niet structureel geborgd. Dat betekent niet dat wij hebben vastgesteld dat de gemeente onrechtmatige staatssteun heeft verleend. Het betekent wel dat de gemeente nu onvoldoende kan laten zien dat mogelijke risico's tijdig, volledig en op een vaste wijze worden herkend, beoordeeld en vastgelegd. Dit beeld sluit aan bij de rapportage van de VIC, waarin is aangegeven dat een centrale registratie, een zichtbaar toetsingsspoor en expliciete toetspunten in college- en raadsvoorstellen nog ontbreken.

Wij hebben het college aangeraden om de verantwoordelijkheid voor dit onderwerp expliciet te beleggen, de formats voor college- en raadsvoorstellen aan te passen en een centraal register in te richten voor beoordelingen op staatssteun en Wet Markt en Overheid.

De robuustheid, dan wel kwetsbaarheid van de financiële afdeling

De financiële functie van Hollands Kroon is zichtbaar in ontwikkeling. Tegelijkertijd blijft de afdeling kwetsbaar. De kwetsbaarheid zit minder in het aantal medewerkers en meer in de spreiding van kennis, de volwassenheid van de businesscontrol functie en de afhankelijkheid van enkele zeer ervaren medewerkers en externe inhuur. De basis wordt sterker, maar is nog niet zodanig ingericht dat de continuïteit op alle belangrijke dossiers vanzelfsprekend is geborgd.

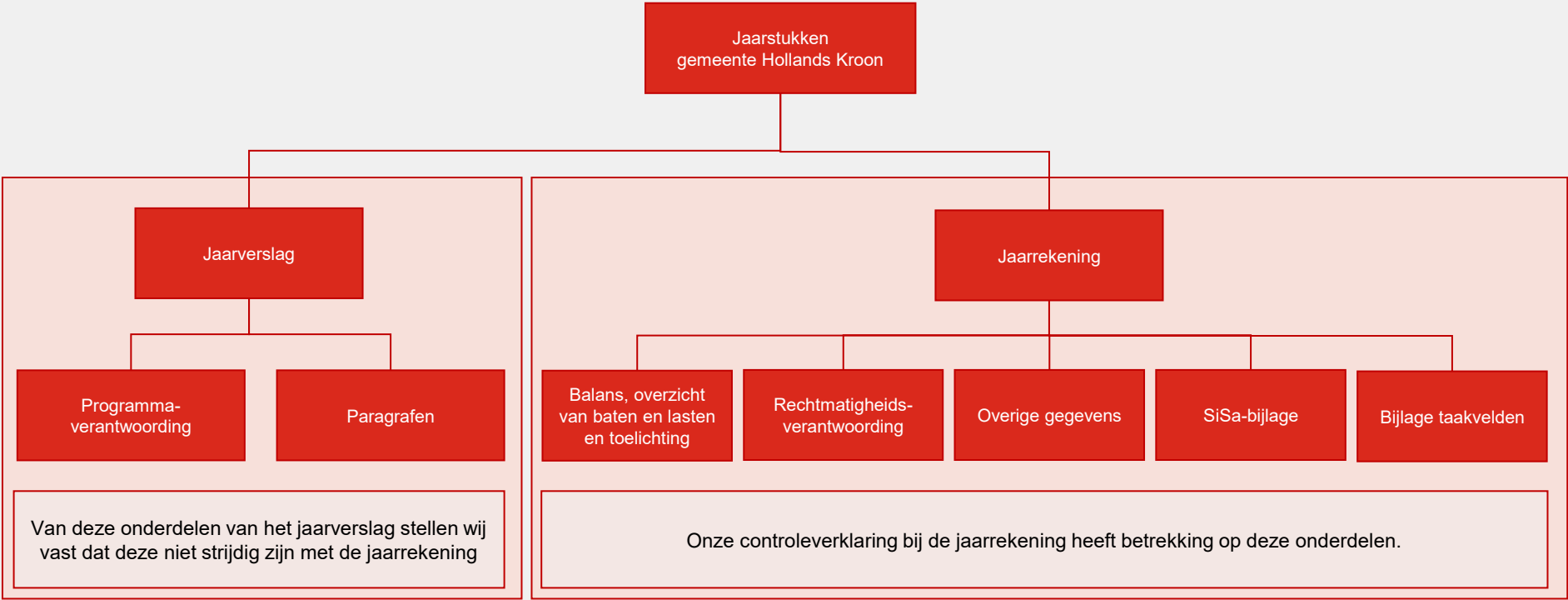
Wij hebben het college aangeraden om de ingezette ontwikkeling strak te blijven volgen en daarover bestuurlijk te rapporteren. Per kritisch dossier moet duidelijk zijn wie eerste aanspreekpunt is, wie als vervanger kan optreden en hoe kennis wordt overgedragen. Ook is het wenselijk om de rolverdeling tussen Financieel Beheer, Financial Control en Business Control schriftelijk te verduidelijken. Voor de raad is vooral van belang dat de formatiebegroting, het prognosemodel voor personeelslasten en het totaaloverzicht op versnipperde budgetten zichtbaar terugkomen in de P&C-documenten. De richting is positief, maar de robuustheid hangt de komende periode af van kennisoverdracht, rolverduidelijking en vermindering van externe afhankelijkheid.

	Samenvatting
	Jaarrekening
Reikwijdte van de controle	
	Goedkeuringstolerantie
	Ons getrouwheidsoordeel
	Samenvatting bevindingen
	Rechtmatigheidsverantwoording
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

De reikwijdte van onze controle

U heeft ons verzocht om de jaarrekening 2025 van uw gemeente te controleren. De jaarstukken bestaan uit meerdere onderdelen, welke wij niet allemaal met dezelfde diepgang controleren. In het controleplan hebben wij afspraken met u gemaakt over de reikwijdte van de controle.

Wij bevestigen dat de definitieve reikwijdte van de controle gelijk is aan die in het controleplan. Onderstaand hebben wij een samenvatting opgenomen op welke wijze wij de verschillende onderdelen van de jaarstukken in onze controle hebben betrokken.

	Samenvatting
	Jaarrekening
Reikwijdte van de controle	
Goedkeuringstolerantie	
Ons getrouwheidsoordeel	
Samenvatting bevindingen	
Rechtmatigheidsverantwoording	
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Dit zijn de definitieve toleranties die wij hebben gebruikt tijdens onze controle

Toleranties

De jaarrekening hoeft niet helemaal vrij te zijn van fouten en onzekerheden voordat wij een goedkeurend oordeel mogen afgeven bij de jaarrekening. Wij mogen op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) rekening houden met goedkeuringstoleranties. U bepaalt binnen de wettelijke kaders welke goedkeuringstoleranties wij hanteren.

De maximale omvang van de goedkeuringstolerantie in het BADO is met ingang van het boekjaar 2025 gewijzigd en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves. Als raad kunt u wel besluiten om ons te vragen de jaarrekening met een lagere tolerantie te controleren. Dit heeft u niet gedaan.

Wij geven pas een niet-goedkeurende verklaring af als wij afwijkingen in de jaarrekening constateren boven deze grenzen. Om de totale omvang van de afwijkingen te bepalen, moeten wij met ingang van dit jaar de fouten en onzekerheden bij elkaar optellen.

De relatie tussen de goedkeuringstolerantie, eventueel geconstateerde afwijkingen en ons oordeel kan als volgt worden samengevat:.

	≤ 2%	≤ 4%	≥ 4%
Afwijkingen en onzekerheden	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding of Afkeuring

Uitvoeringstolerantie

Omdat wij in de controle gebruik maken van deelwaarnemingen en steekproeven zijn wij volgens onze beroepsregels verplicht om een deel van de goedkeuringstolerantie te ‘reserveren’ voor onontdekte fouten. Om die reden doen wij een afslag van 20% op de goedkeuringstolerantie om te komen tot onze uitvoeringstolerantie. De uitvoeringstolerantie wordt door ons gebruikt in de uitvoering van de controle.

Rapporteringstolerantie

De rapporteringstolerantie is de grens waarboven wij gevonden afwijkingen aan u rapporteren. Deze grens bepaalt u zelf en is afhankelijk van de mate van detail waarmee u geïnformeerd wilt worden. De hoogte van de rapporteringstolerantie heeft geen invloed op de nauwkeurigheid of diepgang van onze aanpak. U heeft deze grens vastgesteld op EUR 100.000.

Samenvatting van onze tolerantiegrenzen

Voor dit controlejaar hebben wij de onderstaande goedkeuringstoleranties gehanteerd. Omdat de werkelijke lasten exclusief toevoegingen aan de reserves hoger zijn dan in de begroting werd verwacht, zijn deze toleranties hoger dan dat wij eerder hebben gemeld in ons controleplan.

Tolerantie	Bedrag
Goedkeuringstolerantie	3.428.000
Uitvoeringstolerantie	2.742.000
Rapporteringstolerantie	100.000

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Dit zijn de definitieve toleranties die wij hebben gebruikt tijdens onze controle

Single information, Single audit (SiSa)

Via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening legt u verantwoording af over van ministeries en provincies ontvangen specifieke uitkeringen. De hiervoor toegepaste uitvoeringstolerantie wijkt niet af van de jaarrekening. In het BADO zijn specifieke rapporteringstoleranties gegeven waaraan wij ons moeten houden. Hiervoor verwijzen we graag naar artikel 5 van het BADO.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Voor de controle op de verantwoording in het kader van de WNT gelden de toleranties zoals jaarlijks gepubliceerd in het Controleprotocol WNT. De betreffende toleranties variëren van 0 (in geval van wel/niet opnemen functionarissen) tot enkele duizenden euro's ten aanzien van onjuistheden in de verantwoording.

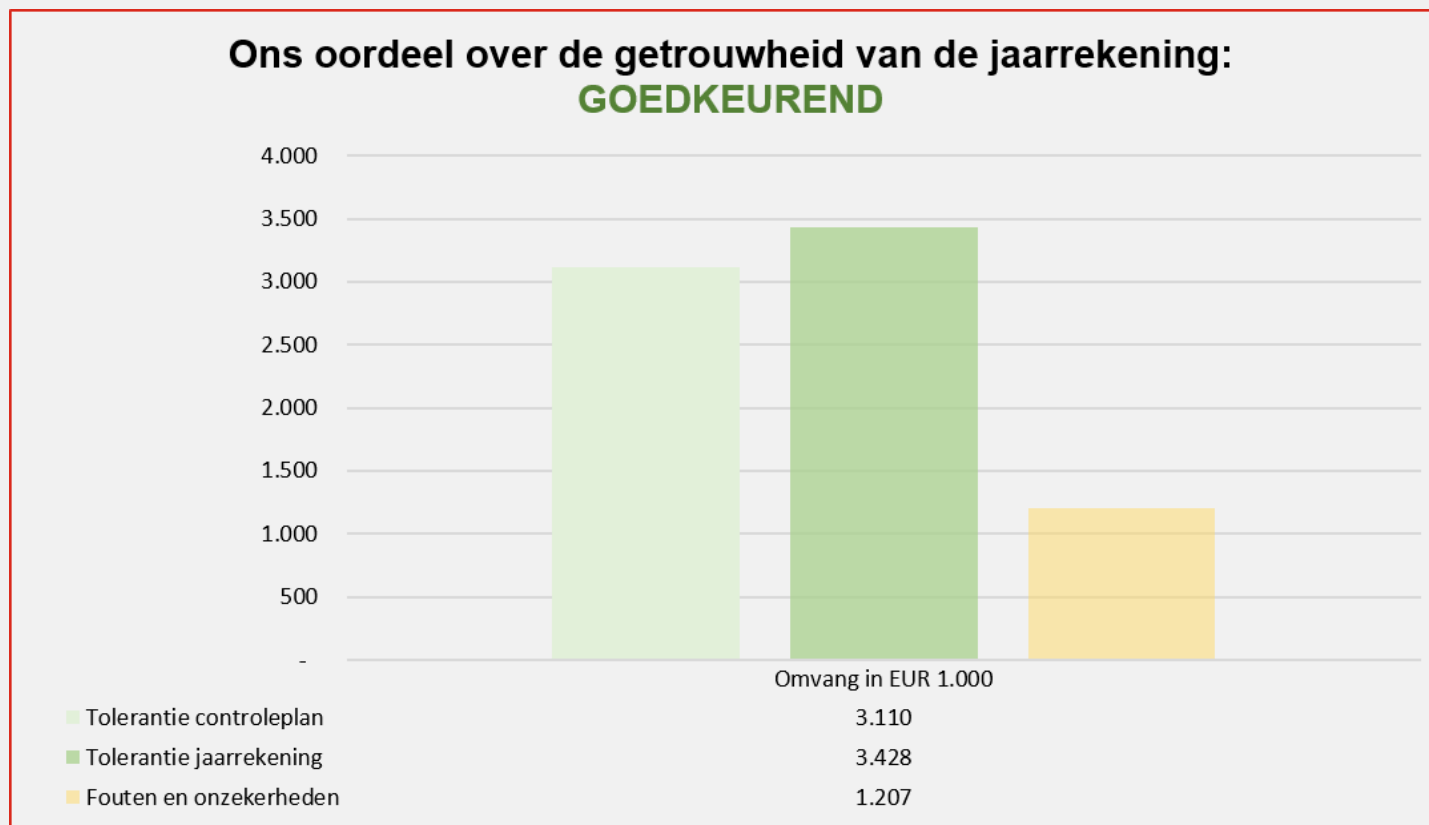
Wij geven een goedkeurend oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening

Ons oordeel bij uw jaarrekening

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve is ons oordeel dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Bevindingen blijven binnen de tolerantie

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er geen onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. Dit hebben wij in onderstaande tabel samengevat. Op de volgende pagina kunt u lezen om welke specifieke onzekerheden het gaat.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Reikwijdte van de controle
	Goedkeuringstolerantie
	Ons getrouwheidsoordeel
	Samenvatting bevindingen
	Rechtmatigheidsverantwoording
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Fouten en onzekerheden in de jaarrekening nader uitgelicht

Fouten

Er zijn geen niet-gecorrigeerde fouten boven de rapporteringstolerantie.

Onzekerheden

De onzekerheden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving onzekerheid	Bedrag in EUR 1.000
Levering Wmo-zorg niet vastgesteld	288
Levering jeugdzorg niet vastgesteld	501
Levering zorg via pgb niet vastgesteld	418
Totaal	1.207

Levering zorg niet volledig vastgesteld

De zorgverleners die een totale productie leveren van meer dan EUR 200.000, dienen een verantwoording te verstrekken voorzien van een accountantsverklaring waaruit blijkt dat de zorg daadwerkelijk geleverd is. Het college heeft geconstateerd dat enkele zorgverleners die niet (tijdig) hebben gedaan, dan wel een niet-goedkeurende verklaring hebben meegestuurd. De totale productiewaarde van deze aanbieders is EUR 789.000. Het bedrag kan verdeeld worden tussen Wmo-zorg (EUR 288.000) en jeugdzorg (EUR 501.000).

Levering Pgb-zorg niet vastgesteld

Naast de zorg in natura, verstrekt de gemeente ook een bedrag van EUR 418.000 aan pgb-budgetten. Voor deze zorg heeft het college geen werkzaamheden uitgevoerd op de levering van betaalde zorg. Wij kunnen daarom niet vaststellen of deze zorg daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en nemen daarom deze lasten mee als onzekerheid voor onze controle.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Het college heeft de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven

Achtergrond

Dit jaar heeft het college wederom een eigen oordeel gegeven bij de rechtmatigheid van de jaarrekening. Deze rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt daarom binnen de reikwijdte van onze controle. Daarmee zijn voor de raad waarborgen ingebouwd dat het college niet zomaar de verantwoording kan opstellen en afgeven.

Bij rechtmatigheid in dit kader bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Baten, lasten en balansmutaties moeten rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rechtmatigheidsverantwoording door het college gaat dus primair om de financiële beheershandelingen.

Rechtmatigheidscriteria

In de rechtmatigheidsverantwoording legt het college verantwoording af over de volgende drie rechtmatigheidscriteria:

- **Begrotingsrechtmatigheid:** handelt het college binnen de door u beschikbaar gestelde budgetten en kredieten.
- **Misbruik en oneigenlijk gebruik:** zijn in (de uitvoering van) het beleid voldoende waarborgen opgenomen om misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving te voorkomen of tegen te gaan?
- **Voorwaardencriterium:** zijn de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met wet- en regelgeving tot stand gekomen?

Alle andere criteria worden afgedekt door het oordeel van de accountant over het getrouwe beeld van de jaarrekening. Deze hoeven niet vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingsgrens

In de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college over geconstateerde afwijkingen. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten en onduidelijkheden over de rechtmatigheid van een financiële beheershandeling. U heeft ervoor gekozen om de verantwoordingsgrens vast te stellen op de maximale grens van 2% van de werkelijke lasten, exclusief toevoegingen aan de reserves. Dit is gelijk aan (afgerond) EUR 3.428.000 miljoen.

Vaststelling door het college

Het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen EUR 8.590.000 bedragen. Dit is hoger dan de verantwoordingsgrens. De reden voor de onrechtmatigheid is een samenloop van begrotingsonrechtmatigheid (EUR 8.140.000) en onrechtmatige aanbestedingen (EUR 450.000). Het college heeft ook aangegeven dat van de begrotingsonrechtmatigheid een bedrag van EUR 8.050.000 acceptabel is. De onrechtmatigheden zijn in meer detail toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording die is opgenomen in de jaarrekening. De wijze waarop dit is gebeurd vinden wij transparant en geeft goed inzicht in de oorzaken en gevolgen van de fouten en onduidelijkheden.

Ons oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording

Wij hebben de werkzaamheden die door en namens het college zijn uitgevoerd om tot de rechtmatigheidsverantwoording te komen in detail beoordeeld. Op basis van deze werkzaamheden zijn wij niet tot een andere conclusie gekomen dan het college. Daarom hebben wij geoordeeld dat de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid.

	Samenvatting
	Jaarrekening
Reikwijdte van de controle	
Goedkeuringstolerantie	
Ons getrouwheidsoordeel	
Samenvatting bevindingen	
Rechtmatigheidsverantwoording	
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Het college heeft de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven

M&O criterium

Beleidskader M&O nog niet breed in organisatie bekend

De gemeente beschikt sinds mei 2025 over een Beleidskader Misbruik en Oneigenlijk Gebruik (M&O). Wij hebben geconstateerd dat dit beleidskader nog niet bij alle medewerkers van de organisatie bekend is. Hierdoor is het risico aanwezig dat medewerkers niet op de hoogte zijn van de geldende kaders en verantwoordelijkheden. Dit kan leiden tot inconsistente toepassing van maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik, en daarmee tot beperkte effectiviteit van het beleid.

In het Beleidskader is onder andere vermeld dat bij het beschrijven van processen rekening moet worden gehouden met M&O -gevoelige aspecten. Het team dat de basis legt voor de procesbeschrijvingen bleek echter niet bekend te zijn met deze aanvullende eis. Hierdoor is het risico aanwezig dat de voorbeeld-procesbeschrijving niet juist is opgebouwd, waardoor de beschrijving van M&O ontbreekt.

Wij hebben het college aangeraden om aandacht te besteden aan de interne communicatie en implementatie van het nieuwe Beleidskader M&O.

Overigens heeft Team VIC in haar tweede rapportage VIC 2025 aandacht gegeven aan de status en voortgang van (de controle op) het Beleidskader.

Begrotingscriterium

Financiële verordening geeft goed inhoud aan het begrotingscriterium

Naar onze mening geeft uw financiële verordening in artikel 12 en artikel 12a goed inhoud aan de randvoorwaarden van het begrotingscriterium. In dit artikel is door de raad antwoord gegeven op de vraag welke overschrijdingen van de begroting als acceptabel worden aangemerkt. Deze overschrijdingen moeten wel benoemd worden in de rechtmatigheidsverantwoording, maar hoeven niet nader te worden toegelicht. Tevens is in dit artikel opgenomen wat de spelregels zijn ten aanzien van het tijdig melden van onderschrijding van lasten en afwijkingen van de begrote baten. Hiermee heeft u voldaan aan de eisen en aanbevelingen van de commissie BBV.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Jaarstukken algemeen

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de jaarstukken in het algemeen

In dit deel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de jaarstukken. Ons oordeel is gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit het perspectief van de raadsleden. Daarnaast beoordelen wij of de programmaverantwoording en paragrafen in overeenstemming zijn met de jaarrekening en voldoen aan alle eisen die het BBV aan deze documenten stelt.

We geven eerst ons algemene beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de jaarstukken. Vervolgens gaan we specifiek in op de programmaverantwoording en paragrafen.

Ons samenvattend beeld van de jaarstukken

Ons samenvattend beeld van de jaarstukken is dat ze inhoudelijk goede informatie bevatten, visueel verzorgd en bestuurlijk goed leesbaar zijn. De vier programma's en de clusterindeling sluiten aan op de programmabegroting 2025-2028 en de tussentijdse rapportages. Daarmee is de basisopzet consistent. Een sterk punt is dat het college de beleidsmatige lijn uit de begroting herkenbaar terug laat komen in de jaarrekening, inclusief effect- en prestatie indicatoren, stoplichten en programmatische toelichting. Ook de brug van begroting naar bestuursrapportage, mid-term review, winternota en jaarrekening is goed navolgbaar.

Tegelijkertijd constateren we dat de jaarstukken nog niet volledig voldoen aan de eisen die het BBV en de financiële verordening eraan stellen. Daarnaast kan de informatiewaarde verder worden verbeterd. Op de volgende pagina hebben wij de enkele tips opgenomen voor het college om de leesbaarheid en informatie waarde van de jaarstukken te verbeteren. De pagina's daarna gaan dieper in op de programmaverantwoording en paragrafen.

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de jaarstukken in het algemeen

Onderdeel	Beeld	Tip
Programma-verantwoording	De programmaverantwoording is naar onze mening goed leesbaar. De programma-indeling, kleurgebruik en vaste vraagstructuur helpen hierbij sterk. Kritisch punt is dat de financiële toelichtingen beperkt zijn uitgewerkt en erg technisch van aard zijn. Het mist aan een eenvoudige bestuurlijke duiding van de financiële afwijkingen.	Voeg per programma een korte bestuurlijke samenvatting toe: wat ging goed, wat viel tegen, wat vraagt besluitvorming of bijsturing? Dit verhoogt de leesbaarheid voor de raad aanzienlijk.
		Maak consequenter onderscheid tussen activiteit, output en maatschappelijk effect. Dit verbetert het SMART-gehalte en maakt de stukken meer sturingsgericht.
		Voeg per programma een financiële analyse toe in een vaste structuur. Geef daarbij aan welk deel van het financiële verschil incidenteel of structureel is.
Paragrafen	De paragrafen zijn inhoudelijk bruikbaar en in een aantal gevallen sterk qua opzet en inhoud. Met name bedrijfsvoering en weerstandsvermogen zijn rijk aan informatie. De bestuurlijke duiding kan op enkele punten compacter en explicieter.	Voeg per paragraaf een samenvattend kader toe met trends, risico's en bestuurlijke conclusie. Dit vergroot de informatiewaarde.
		Zorg dat de paragrafen beter aansluiten bij het BBV en de financiële verordening. Een voorbeeld is het hernoemen van de Woo-paragraaf naar Openbaarheid.
Jaarrekening	De jaarrekening is inhoudelijk bruikbaar voor financieel specialisten, maar lastig te begrijpen voor raadsleden zonder financiële achtergrond. Tevens ontbreken verplichte onderdelen, zoals een expliciet overzicht van de algemene dekkingsmiddelen en de overhead.	Geef meer inhoudelijke toelichting bij de balansposten en verplichte overzichten, zoals het overzicht met incidentele baten en lasten. Dit maakt de jaarrekening makkelijker te lezen en beter te interpreteren.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Jaarstukken algemeen

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
Jaarstukken algemeen	
Programmaverantwoording	
Paragrafen	
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording

Hieronder hebben wij ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording samengevat in tabelvorm.

Aspect verantwoording	2025	2024
Leesbaarheid	●	●
Informatiewaarde	●	●
Overeenstemming met jaarrekening	●	●
In overeenstemming met het BBV	●	●

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm; verbetering is mogelijk om de raadsleden beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt het algemeen bestuur goed in positie

Uit deze beoordeling blijkt dat de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording naar onze mening voldoende zijn, maar ook dat verbetering mogelijk is om de raadsleden nog beter in positie te brengen. Dit zit vooral in het nog concreter (SMART) maken van de doelstellingen en resultaten. Hoewel een goede aanzet is gemaakt, is dit nog beperkt uitgewerkt. De programmaverantwoording laat goed zien wat in 2025 is gedaan, maar minder scherp welk maatschappelijk effect precies is bereikt en in welke mate afwijkingen blijvend of incidenteel zijn. Bij diverse indicatoren is de realisatie nog niet beschikbaar. Daarnaast zijn sommige indicatoren vervallen óf worden ze pas in 2026 uitgevraagd. Tevens is niet overal duidelijk hoe de indicator rechtstreeks samenhangt met het beleid. Overigens is hier in de begroting 2026 al een goede slag in gemaakt.

Voor een gemeenteraadslid is daardoor zichtbaar of iets ongeveer de goede kant op gaat, maar niet altijd of de gemeente bestuurlijk voldoende presteert ten opzichte van de geformuleerde ambitie.

In onderstaande tabel hebben wij een nadere analyse gemaakt van de kwaliteit van de doelstellingen en indicatoren:

SMART-element	Score	Toelichting
Specifiek	●	De prestaties uit de begroting zijn over het algemeen concreet geformuleerd en komen herkenbaar terug in de jaarstukken.
Meetbaar	●	Er zijn (kpi's), maar deze zijn nog in ontwikkeling. Niet alle doelen kennen een scherpe norm of een direct meetbare outcome.
Acceptabel	●	De acties sluiten overwegend aan op begroting en ambities uit het coalitieakkoord.
Relevant	●	Het merendeel van de prestaties is gerealiseerd of gemotiveerd doorgeschoven. De realisatie van de omvangrijke voornemens blijft ambitieus.
Tijdsgebonden	●	Veel doelen hebben een uiterste datum, wat de bestuurlijke controle versterkt.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Jaarstukken algemeen

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

In onze visie vormen de paragrafen een belangrijk onderdeel voor de raad om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. In deze paragrafen moet het college verantwoording afleggen over een aantal belangrijke beleidsmatige onderwerpen die dwars door de programma's heen snijden. Daarom geven wij ook ten aanzien van de paragrafen ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde. Tevens beoordelen we of de paragrafen in overeenstemming zijn met de jaarrekening en voldoen aan alle eisen die het BBV aan de paragrafen stelt. Samenvattend geldt dat de paragrafen in 2025 niet zijn doorontwikkeld, ook niet waar ze vorig jaar niet voldeden aan het BBV of de financiële verordening. De verwachting is dat er in 2026 een nieuwe financiële verordening wordt vastgesteld waarin de inhoud van de paragrafen meer aansluit op de minimale eisen in het BBV. Dit jaar is echter getoetst aan de huidige verordening.

Tegelijkertijd bestaan er wel duidelijke verschillen tussen de verschillende paragrafen. Dit hebben wij in dit onderdeel per paragraaf gedaan. Hierbij is de volgende legenda gehanteerd:

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om het algemeen bestuur beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt het algemeen bestuur goed in positie

Proces	2025	2024	Belangrijkste bevindingen en observaties
Weerstandvermogen	●	●	De paragraaf bevat veel informatie en een uitvoerige risico-inventarisatie, Een kwantitatieve duiding van deze risico's door middel van maximale omvang van het risico enerzijds en de kans dat het risico zich voordoet anderzijds, ontbreekt echter. Tevens is er geen melding gemaakt van de wijze waarop met conjuncturele risico's en de omvang van het weerstandsvermogen wordt omgegaan (artikel 23 sub d financiële verordening). Ook de melding van de wijze waarop met projectspecifieke risico's wordt omgegaan bij het bepalen van de tussentijdse winstneming en de omvang van het weerstandsvermogen (artikel 23 sub e financiële verordening).ontbreekt.
Financiering	●	●	Deze paragraaf voldoet aan alle eisen uit het BBV en artikel 25 van de financiële verordening. De leesbaarheid is goed, zeker voor een technisch onderwerp als financiering.

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	2025	2024	Belangrijkste bevindingen en observaties
Onderhoud kapitaalgoederen	●	●	Het beheerbeeld is aanwezig, maar de vertaalslag van onderhoudsniveau naar financiële achterstanden, MJOP-risico's en toekomstige druk op de exploitatie kan steviger. Er wordt beperkt inzicht gegeven in de financiële consequenties die uit de beleidskaders voortvloeien.
Grondbeleid	●	●	De paragraaf is belangrijk gezien de omvang van de reserve Risico Bouwgronden en woningbouwambities. Extra nadruk op onzekerheden in de waardering en fasering van projecten zou de informatiewaarde vergroten.
Bedrijfsvoering	●	●	De paragraaf geeft een toelichting op de organisatie, HR, rechtmatigheid en verbetermaatregelen, maar voldoet net als vorig jaar niet volledig aan artikel 26 van de financiële verordening. Zo ontbreekt het gevraagde inzicht in de kosten voor externe inhuur, huisvesting en automatisering. Dit geldt ook voor de budgetten van de raad, griffie en accountant. Daarnaast is de paragraaf erg positief gekleurd. Er ontbreekt een analyse van hetgeen nog niet goed gaat en waarom dit zo is. Tevens ontbreekt een passage over de ingezette organisatiewijziging.
Verbonden partijen	●	●	De opzet per verbonden partij is overzichtelijk en geeft adequaat inzicht in de (financiële) risico's ten aanzien van deze partijen.

Samenvatting

Jaarrekening

**Informatiewaarde
jaarverslag**

Jaarstukken algemeen

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	2025	2024	Belangrijkste bevindingen en observaties
Lokale heffingen	●	●	De paragraaf geeft inzicht in de tariefontwikkeling, maar het ontbreekt aan een bestuurlijk relevante analyse van woonlasten en afwijkingen tussen begroting en realisatie. Net als vorig jaar wordt geen inzicht gegeven in de mate van kostendekkendheid per heffing voor alle rechten en bestemmingsheffingen die de gemeente in rekening brengt. Ook blijkt uit de toelichting van de achterliggende (beleids)keuzes niet hoe de kostendekkendheid tussen verschillende onderdelen wordt bereikt door kruissubsidiëring, alsmede in welke mate er kruislings wordt gesubsidieerd.
Openbaarheid	●	●	In 2024 was deze paragraaf nog niet expliciet opgenomen in het BBV. Met de wijziging in het besluit is ook meer richting gegeven aan de inhoud van de paragraaf. In de jaarstukken is de paragraaf compact en vooral compliance-gericht. Voor de raad zou meer inzicht in prestaties en doorlooptijden helpen.
Duurzaamheid	●	●	Deze paragraaf is niet wettelijk verplicht, noch wordt in de financiële verordening gevraagd om deze paragraaf toe te voegen. De informatiewaarde en bruikbaarheid van de paragraaf is naar onze mening beperkt. De inhoud ervan zou eventueel kunnen worden meegenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering of in de uitwerking van het beleidsprogramma.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

In onze controle moeten wij expliciet aandacht besteden aan de geschiktheid van de door het college gehanteerde en onderbouwde veronderstellingen inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Om aan deze eis te voldoen hebben wij onder andere kennis genomen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf "Weerstandsvermogen", waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Een nadere analyse van uw weerstandsvermogen hebben we op deze pagina gegeven.

De financiële positie is goed, maar blijft kwetsbaar

Wij hebben vastgesteld of de door het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen. Uit de analyse van het college in de jaarstukken blijkt op het eerste gezicht dat de financiële positie van de gemeente voldoende is. Dat oordeel is verdedigbaar, maar moet wel met nuance worden gelezen. De gunstige ontwikkeling van de kengetallen wordt mede veroorzaakt door een sterke incidentele rekeningresultaten in de laatste jaren, hogere baten dan begroot en een investeringsrealisatie die achterblijft bij eerdere verwachtingen.

Met andere woorden: er is sprake van een grote positieve invloed op de kengetallen door incidentele voordelen en de beperkte uitvoeringscapaciteit van de organisatie. Tegelijkertijd signaleren we dat de solvabiliteit de komende jaren (sterk) zal afnemen als u alle ambities wilt realiseren. Tevens zal dit leiden tot een toename in de netto-schuldquote.

Let op dat ambities de financiële situatie niet onder druk zetten

In de tabel op de volgende pagina hebben wij een korte analyse opgenomen per kengetal, inclusief een doorkijk naar de begroting 2029 indien de huidige ambities worden gerealiseerd en de achterstand in investeringen wordt ingehaald. Uit deze analyse is op te maken dat de financiële positie snel verslechterd, terwijl de transitie naar een ontwikkelgerichte gemeente hogere risico's met zich meebrengt. Dit heeft een belangrijk effect op de financiële gezondheid van de gemeente, zoals de solvabiliteit en netto schuldquote.

We zien dat deze factoren nadrukkelijker aandacht krijgen in de P&C-cyclus en steeds meer terugkomt in het dialoog tussen ambtelijke organisatie, college en auditcommissie. Dat is positief, want toenemende risicoprofiel in combinatie met hogere ambities en een hogere investeringsopgave vraagt een scherper inzicht in de investeringsagenda en liquiditeitsprognose op de langere termijn. Er is wel een liquiditeitsprognose aanwezig, maar het (tijdig) aanleveren van de gegevens om deze prognose op te stellen en aan te passen kan worden verbeterd.

Wij raden u aan om aan de hand van nog te ontwikkelen streefwaarden voor de solvabiliteit en netto schuldquote een structurele en robuuste dialoog op te zetten tussen gemeenteraad, college en organisatie over de ambities en risico's. Aanvullend raden wij u aan om bij iedere begroting, bestuursrapportage en jaarrekening, alsmede bij raadsbesluiten met een materieel financieel effect, de (verwachte) ontwikkeling van de solvabiliteit en netto-schuldquote expliciet zichtbaar te (laten) maken.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Kengetal	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Begroting 2029	Analyse
Netto schuldquote	62,7%	88,4%	70,6%	126,4%	De werkelijke omvang van dit kengetal is beter dan begroot. Dat komt vooral doordat investeringen later zijn uitgevoerd dan waarmee in de begroting rekening was gehouden en omdat baten hoger uitvallen. Tegelijk stijgt de schuldquote wel ten opzichte van 2024 en wordt een verdere toename richting de kritische grens van 130,0% verwacht.
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	59,2%	84,3%	66,5%	123,1%	De nettoschuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen laat eenzelfde trend zien als de reguliere netto schuldquote. Dit houdt in dat de komende jaren geen geld geleend zal worden ten behoeve van derde partijen.
Solvabiliteitsratio	32,6%	29,1%	32,7%	23,1%	De solvabiliteit is beter dan begroot en op hetzelfde niveau als vorig jaar. De verwachting is echter dat een daling ingezet zal worden naar 23,1%. Dit vraagt de komende jaren expliciete aandacht om te voorkomen dat de kritische grens van 20,0% niet wordt overschreden.
Structurele exploitatieruimte	4,3%	6,7%	4,0%	0,0%	De structurele exploitatieruimte laat een stabiel niveau zien met vorig jaar. Kanttekening hierbij is binnen de gemeente een eenduidige definitie ontbreekt wat incidenteel of structureel is. Verwacht wordt dat de komende jaren de structurele ruimte in de begroting verdwijnt.
Grondexploitatie	2,5%	6,0%	1,3%	11,0%	Het risico binnen de grondexploitaties is beperkt. De verwachte verliezen zijn al volledig voorzien. De komende jaren stijgt deze ratio door nieuwe grondexploitaties.
Belastingcapaciteit	94,4%	98,0%	90,7%	89,0%	Uw gemeente zit onder het landelijk gemiddelde en heeft formeel nog voldoende fiscale ruimte. Hiermee heeft u op dit moment nog voldoende mogelijkheid om tekorten te dekken door middel van hogere lokale heffingen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw weerstandsvermogen

In de paragraaf Weerstandsvermogen is door het college een analyse gemaakt van het weerstandsvermogen van uw gemeente per 31 december 2025. In dit onderdeel van de rapportage gaan we dieper in op de analyse die door het college gemaakt is.

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de financiële risico's die de gemeente loopt en de buffers die gemeente vrij beschikbaar heeft om deze risico's op te vangen (de weerstandscapaciteit). Uit de analyse van het college blijkt dat het weerstandsvermogen in 2025 is afgenomen van 6,8 naar 5,4. Hiermee is het weerstandsvermogen overigens nog steeds uitstekend. Daarnaast voldoet het ruim aan de norm die u als raad zelf gesteld heeft van 1,0-1,4.

Uw weerstandsvermogen nader geanalyseerd

De afname van het weerstandsvermogen komt vooral doordat de financiële omvang van de risico's sterker is toegenomen dan de omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit.

De gewogen omvang van de risico's is toegenomen van EUR 6,7 miljoen tot EUR 9,7 miljoen. Dit is een toename van EUR 3,0 miljoen of 44,8%. De belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- Mede op basis van een advies van de Raad van Openbaar Bestuur is het risico op een lagere rijksuitkering verhoogd met EUR 1,5 miljoen.
- Er is een nieuw risico opgenomen voor capaciteitstekort en personele problemen van EUR 1,5 miljoen.
- Een uitruil van twee grote risico's. Vorig jaar was er een risico van EUR 1,0 miljoen meegenomen voor de ontwikkeling van het Visserij Ontwikkelplan. Dit jaar is het risico verdwenen, omdat de implicaties voldoende duidelijk zijn. Dit jaar is echter een risico opgenomen voor hetzelfde bedrag voor het effect van rentestijgingen.

Tegenover de hogere risico's staat ook een hogere beschikbare weerstandscapaciteit. Vorig jaar bedroeg deze EUR 45,9 miljoen, dit jaar EUR 52,4 miljoen. De belangrijkste reden van deze toename is dat de reserves die gerekend worden tot de beschikbare weerstandscapaciteit, zoals de algemene reserve en de reserve Risico Bouwgronden, zijn toegenomen door de bestemming van het resultaat over 2024 en de positieve ontwikkeling in de grondexploitaties.

De benodigde weerstandscapaciteit is naar haar aard subjectief

Een belangrijk nadeel van de benodigde weerstandscapaciteit is dat deze subjectief is. Het is volledig afhankelijk van de kwaliteit van het risicomanagement en de mogelijkheid om de maximale omvang en kans van voordoen van de risico's te bepalen. In de praktijk is dit vaak weerbarstiger dan uit de paragraaf Weerstandsvermogen blijkt.

Later in dit rapport hebben wij aangegeven dat risicomanagement nog onvoldoende een onderdeel vormt van de normale bedrijfsvoering. Hierdoor kan niet zomaar gesteld worden dat de risico's die genoemd zijn in de paragraaf Weerstandsvermogen juist en volledig zijn. Wel vormen ze naar onze mening een adequate afspiegeling van het risicoprofiel van uw gemeente in vergelijking met andere gemeenten.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Grondexploitaties zijn geactualiseerd.

Als onderdeel van de jaarafsluiting heeft er een actualisatie van de grondexploitaties plaatsgevonden. Op de volgende pagina hebben wij de resultaten hiervan grafisch weergegeven.

De boekwaarde van de grondexploitaties is afgenomen met EUR 1,2 miljoen tot een bedrag van EUR 2,7 miljoen. De reden hiervoor is dat de grondverkoop in 2025 hoger zijn geweest dan de investeringen die gedaan zijn. Hieronder hebben wij dit samengevat.

De totale investeringen in 2025 bedragen EUR 2,2 miljoen en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Investering	Bedrag in EUR miljoen
Bouw- en woonrijp maken en andere inkopen	2,0
Toegerekende rentekosten	0,1
Uren interne medewerkers	0,1

Tegenover de investeringen staan opbrengsten voor een totaalbedrag van EUR 4,8 miljoen. Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Opbrengst	Bedrag in EUR miljoen
Verkoop grond	4,3
WBI subsidie Lelypark	0,3
Bijdrage Wooncompagnie parkeerplaats Lelypark	0,2

Met de investeringen en verkopen is een afname van EUR 2,6 miljoen verklaard. Het resterende verschil van EUR 0,1 miljoen in de boekwaarde wordt veroorzaakt door de technische verwerking van de tussentijdse winstneming binnen de exploitatie Industrieweg en de verwerking van de (lagere) verliesvoorziening op de exploitaties Robbenplaat en Lelypark.

Verwacht resultaat grondexploitaties verbeterd door Lelypark

Het totaal te verwachten resultaat van alle actieve grondexploitaties samen op eindwaarde bedraagt EUR 0,3 miljoen negatief. Vorig jaar was dit nog EUR 1,2 miljoen negatief. Dit kan als volgt worden gespecificeerd (bedragen in EUR 1,0 miljoen):

Grondexploitatie	2025	2024
Robbenplaat	(0,9)	(1,0)
Hoornseweg	0,4	0,4
Lelypark	(0,4)	(1,2)
Industrieweg	0,6	0,6
Den Oever Zuid II	0,0	0,0
Totaal	(0,3)	(1,2)

Hieruit blijkt dat de belangrijkste reden van de positieve ontwikkeling, net als vorig jaar, de bijstelling van de exploitatie Lelypark is. Door deze bijstelling is het verwachte eindresultaat van Lelypark verbeterd van EUR 1,2 miljoen negatief naar EUR 0,4 miljoen negatief. Dit is te danken aan de hogere verkoopprijs van de grond dan eerder werd verwacht.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

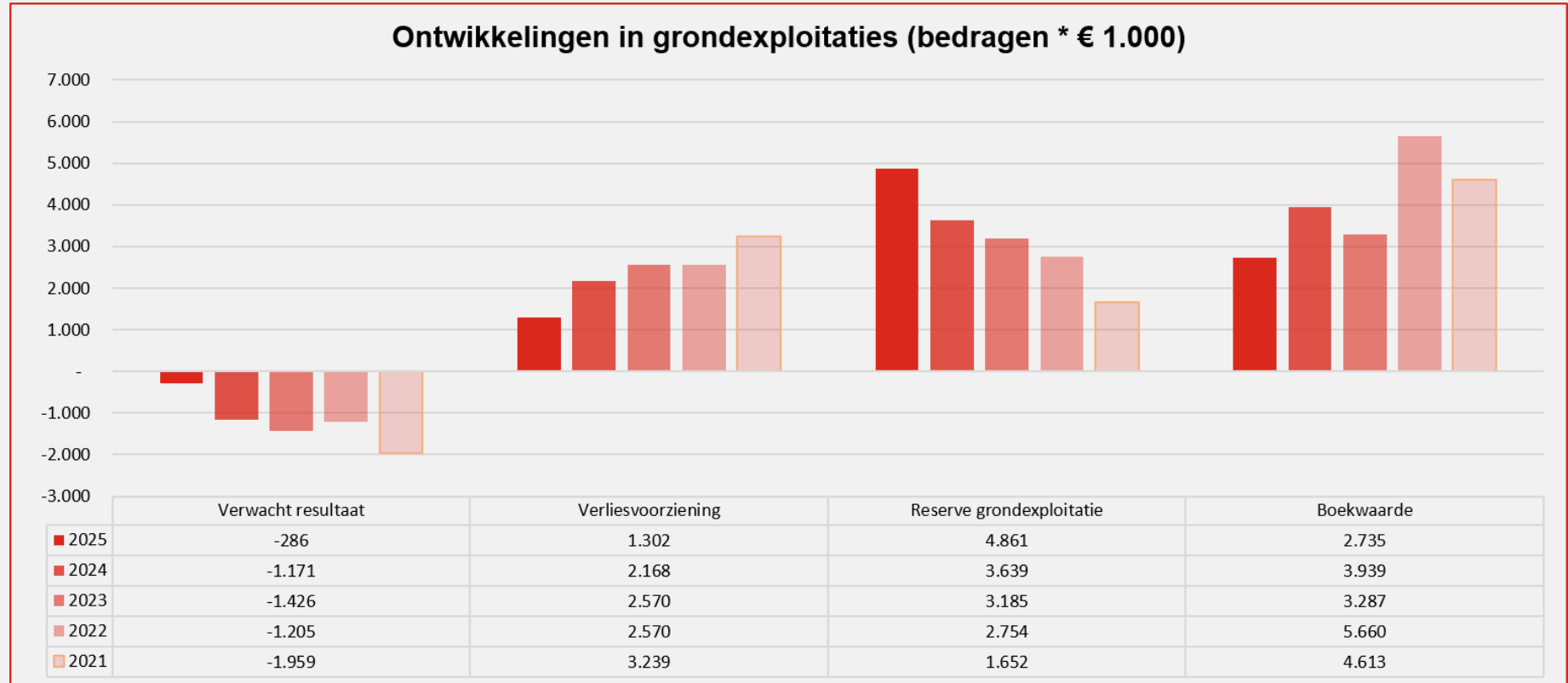

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Risico's binnen grondexploitaties voldoende gedekt

De reserve Risico Bouwgronden is toegenomen van EUR 3,6 miljoen naar EUR 4,9 miljoen. Dit is hoger dan de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie per 31 december 2025. Er heeft net als in voorgaande jaren geen toereikende analyse plaatsgevonden of deze omvang nodig of toereikend is om de nog aanwezige financiële risico's af te dekken.

Op basis van de huidige balanswaarde en status van de lopende grondexploitaties lijken de financiële risico's echter beperkt. De belangrijkste risico's zitten in de exploitaties Robbenplaat en Lelypark. Voor deze exploitaties zijn reeds verliesvoorzieningen gevormd. Daarnaast zijn de berekeningen in het MPG 2026 voldoende voorzichtig. Derhalve lijkt de reserve Risico Bouwgronden aan de hoge kant te zijn. Wij geven u, net als vorig jaar, in overweging om nadere afspraken te maken met het college over de wenselijke omvang van deze reserve, mede in het licht van toekomstige ontwikkelingen vanuit de Nota Grondbeleid 2024. Het kan namelijk ook zijn dat de reserve op dit moment, gezien de woningbouw-ambities, lager is dan wenselijk.

Schattingen gehanteerd bij waardering van grondexploitaties

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op, de zogenaamde jaarschijven, waarin een schatting is opgenomen van de te maken kosten en opbrengsten. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de gehanteerde uitgangspunten en parameters beoordeeld. In de tabel op de volgende pagina zijn onze bevindingen weergegeven.

Overige schattingen binnen het fysiek domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college ook belangrijke schattingen buiten de grondexploitaties om. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2025 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering immateriële vaste activa	Evenwichtig
Waardering materiële vaste activa	Evenwichtig

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
Fysiek domein	
Sociaal domein	
Bedrijfsvoering	
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Managementschatting	Oordeel	Toelichting
Gehanteerde rekenrente	Evenwichtig	Het college rekt binnen de grondexploitaties met een toekomstige rekenrente van 2,0% (2024: 1,8%). Dit percentage is gelijk aan de berekende omslagrente in de begroting 2026, maar ook aan de berekende omslagrente in de jaarstukken 2025. Hiermee voldoet het college aan de eisen vanuit het BBV.
Kostenstijging	Voorzichtig	De gehanteerde kostenstijging voor 2026 en verder is gelijkgesteld aan de gemiddelde werkelijke stijging over de laatste vijf jaar en bedraagt 4,92% (2023: 4,78%).. Dit percentage ligt (iets) boven het interval dat extern specialist Metafoor geeft in haar Outlook Grondexploitaties 2026. Op basis hiervan vinden wij de kostenschattingen voorzichtig. Vooral in de waardering van de grondexploitaties Robbenplaat en Lelypark kan dit de komende jaren tot een voordeel leiden. Gezien de beperkte afwijking ten opzichte van de interval van Metafoor heeft dit mogelijke voordeel geen materieel effect op de verliesvoorzieningen die in de jaarrekening 2025 zijn verantwoord.
Opbrengstenstijging Den Oever Zuid II	Evenwichtig	Het college heeft de opbrengststijging voor de exploitatie Den Oever Zuid II vastgesteld op 2,0%. De door Metafoor gehanteerde opbrengstenstijging voor bedrijventerrein varieert tussen 1,0%-5,0%, afhankelijk van het type bedrijvigheid en de locatie ervan. Langjarig schat Metafoor in dat de gemiddelde opbrengststijging stabiliseert op 2,0%. Op basis van deze benchmark en de relatief korte looptijd van de exploitatie vinden wij de schatting van het college evenwichtig.
Opbrengstenstijging Hoornseweg	Voorzichtig	Het college heeft de opbrengststijging voor de exploitatie Hoornseweg vastgesteld op 0,0%. De door Metafoor gehanteerde opbrengstenstijging voor bedrijventerrein varieert tussen 1,0%-5,0%, afhankelijk van het type bedrijvigheid en de locatie ervan. Langjarig schat Metafoor in dat de gemiddelde opbrengststijging stabiliseert op 2,0%. Gezien de lange verwachte looptijd en specifieke situatie met onder andere tijdelijke opvang van ontheemden, heeft het college echter besloten om geen indexatie te berekenen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

**Bevindingen
controle****Fysiek domein**

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Managementschatting	Oordeel	Toelichting
Opbrengstenstijging Robbenplaat	Evenwichtig	Het college heeft de opbrengststijging voor de exploitatie Robbenplaat vastgesteld op 3,0%. De door Metafoor gehanteerde opbrengstenstijging voor bedrijventerrein varieert tussen 1,0%-5,0%, afhankelijk van het type bedrijvigheid en de locatie ervan. Langjarig schat Metafoor in dat de gemiddelde opbrengststijging stabiliseert op 2,0%. De schatting van het college zit aan bovenzijde voor middenlocaties, maar wordt ondersteund door contractuele indexering, rechten van opstal en de schaarste in bedrijfskavels in de regio. Netcongestie en de lange looptijd van de exploitatie vragen naar onze mening wel om een kritische jaarlijkse herijking.
Opbrengstenstijging Lelypark	Evenwichtig	Het college heeft de opbrengststijging voor de exploitatie Lelypark vastgesteld op 0,0%. Metafoor gaat echter voor woningbouw uit van een stabiele, maar hogere stijging van de grondprijzen. De reden dat het college geen indexering op de grondprijs toepast is dat alle gronden in 2025 zijn verkocht aan één ontwikkelaar. Een deel van de gronden moet nog worden geleverd in 2026, maar de overeengekomen prijs staat vast.
Gehanteerde programmering	Evenwichtig	De programmering van de grondexploitaties is gebaseerd op actuele omstandigheden van de markt, gemaakte afspraken met marktpartijen, interne en externe adviezen, onderzoeken en politieke uitgangspunten ten aanzien van woningbouw en werkgelegenheid. Wij achten de op marktinformatie gebaseerde inschatting voor de programmering evenwichtig op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

**Bevindingen
controle****Fysiek domein**

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Managementschatting	Oordeel	Toelichting
Fasering Robbenplaat	Evenwichtig	De fasering van de resterende verkopen vindt gefaseerd plaats over de periode 2026 tot en met 2032, waarbij de netcongestie een belangrijk risico vormt om deze fasering te realiseren. Op dit moment zijn gesprekken gaande met geïnteresseerde kopers, maar concrete overeenkomsten zijn nog niet voor de gehele periode afgesloten. Wij vinden de door het college ingeschatte fasering evenwichtig gezien de intenties van potentiële kopers en ingezette maatregelen om de verkoop te stimuleren, zoals het vestigen van recht van opstal en de mogelijkheid om grond gefaseerd at te nemen.
Fasering Lelypark	Evenwichtig	In 2025 zijn alle gronden verkocht, waarvan een deel in 2026 nog zal worden geleverd. De werkzaamheden voor het bouw- en woonrijp maken zijn gefaseerd tot 2029. Deze fasering is afgestemd op de verwachte voortgang van de bouw van de woningen. Op basis van onze werkzaamheden vinden wij de inschatting van het college evenwichtig.
Fasering Hoornseweg	Evenwichtig	In de exploitatie Hoornseweg moeten nog vier kavels worden verkocht. Dit zal plaatsvinden na afloop van de afgesproken periode voor de tijdelijke huisvesting van ontheemden. Het woonrijp maken zal echter al in 2026 worden afgerond. Op basis van onze werkzaamheden vinden wij de inschatting van het college evenwichtig.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Interne beheersing van grote projecten heeft aandacht nodig

Een belangrijke ambitie van uw gemeente is om de omslag te maken van een beheergemeente naar een gemeente die zich actief bezig houdt met het ontwikkelen van woningbouw, bedrijvigheid en de openbare ruimte. Deze wijziging vraagt naar onze mening om een andere opzet van het projectmatig werken en inrichting van de interne beheersing van grote projecten. Daarom hebben wij dit jaar extra aandacht gegeven aan deze aspecten binnen het fysieke domein. Onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen zijn:

- De gemeente Hollands Kroon prioriteert grote projecten op basis van de Omgevingsvisie en de Nota Grondbeleid. De focus ligt hierbij op woningbouw, de energietransitie en het leefbaar houden van de dorpen, waarbij betaalbaarheid, participatie en landschappelijke inpassing centraal staan. Vanuit die visie zijn enkele grote projecten geïdentificeerd en worden ontwikkelambities verder vorm gegeven. De toenemende projectenportfolio zijn voor ons een indicatie dat de ambities van de organisatie in relatie tot de beschikbare middelen en uitvoeringscapaciteit onrealistisch hoog kunnen worden. Wij raden u daarom aan om een duidelijke prioritering en planning (in uren en middelen) mee te geven aan deze projecten, maar ook om de projectenportfolio tijdig te blijven actualiseren. Op deze manier kunnen keuzes gemaakt worden over fasering en uitvoering van de projecten.
- Er is geen sprake van één interne beheersingsomgeving voor alle grote projecten, bijvoorbeeld in de vorm van een afgebakende projectorganisatie met standaard werkprocessen en beheersingsinstrumenten. In plaats daarvan wordt de interne beheersing vooral vormgegeven op projectniveau, waarbij de ervaring en voorkeur van de betreffende projectleider een grote rol speelt.

- Hoewel wij erkennen dat dit op projectniveau goed mogelijk is, zijn wij van mening dat uw organisatie, gezien het groeiend aantal projecten en de middelen die hiermee gemoeid zijn, gebaat is bij meer structuur en standaardisatie van de interne beheersing van grote projecten, onafhankelijk van de projectleider. Hierbij kan gedacht worden aan een standaardopzet van voor- en nacalculaties, voortgangsrapportages, besluitvormende documenten, samenwerkingsvormen en evaluaties. Hierbij is een belangrijke rol aanwezig voor de business controllers als aanjagers van de projectbeheersing.
- Er worden achteraf niet structureel project- of evaluatierapportages opgesteld als sluitstuk van de P&C cyclus op projectniveau. Dergelijke rapportages kunnen inzicht geven in het verloop van het project en waardevolle leereffecten geven voor volgende projecten. Daarnaast kunnen ze dienen als intern verantwoordingsdocument richting de opdrachtgever.

Tijdens onze interim-controle als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2026 zullen wij de voortgang beoordelen van onze aanbevelingen. De uitkomsten zullen wij rapporteren aan het college en de auditcommissie.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Analyseer de wenselijke omvang van Voorziening Riool

Op de balans is een omvangrijke voorziening opgenomen die een relatie heeft met kapitaalgoederen. Dit is de Voorziening Riool voor een bedrag van EUR 18,5 miljoen. Deze voorziening is (onder andere) bedoeld om de kosten voor vervanging en groot onderhoud aan het riool gelijkmatig over de begrotingsjaren te verdelen, waardoor grote schommelingen in rioolheffing worden voorkomen.

Wij hebben geconstateerd dat de uitgaven die gedaan worden uit deze voorziening gedurende een langere periode afwijken van de verwachtingen in het onderliggende Programma Stedelijk Water en Riolerig (PSWR) 2023-2027. Hierdoor is de voorziening EUR 3,2 miljoen hoger dan in dat plan was voorzien. De reden hiervan is dat binnen de organisatie te weinig capaciteit is om alle verwachte investeringen en onderhoud uit te (laten) voeren. Ook voor de komende jaren wordt dit probleem voorzien.

De lagere dan begrote investeringen en onderhoudsuitgaven betekenen dat óf de uitgaven later alsnog moeten worden gedaan, waardoor het huidige overschot in de voorziening moeten worden aangehouden, óf dat die uitgaven ook niet (geheel) later worden gedaan, waardoor er een blijvend overschot ontstaat. Om dit te weten te komen, hebben wij het college aangeraden om te analyseren welke situatie van toepassing is, rekening houdend met de noodzakelijke en beschikbare uitvoeringscapaciteit, en zo nodig het bestaande PSWR bij te stellen. Een overschot kan met instemming van de raad worden gebruikt om toekomstige stortingen in de voorziening te verlagen. Een andere keuze die de raad heeft is om het overschot te verrekenen met een lagere rioolheffing.

Dringende aandacht blijft nodig voor proces huren en pachten

In haar rapportage over 2025 heeft Team VIC haar oordeel over het proces huren en pachten gewijzigd van 'Matig' naar 'Onvoldoende'. De reden hiervoor is dat de VIC heeft geconstateerd dat de nieuw in gebruik genomen applicatie Metafoor nog niet volledig functioneert. Daarnaast heeft Team VIC geconstateerd dat een zichtbare aansluiting tussen de financiële administratie en de subadministratie ontbreekt, een volledigheidsccontrole tussen de WOZ-administratie en de huren- en pachtenadministratie niet is uitgevoerd en de steekproef niet is uitgevoerd.

Team VIC heeft het advies gegeven om het proces sterk te verbeteren door het zichtbaar uitvoeren van interne controles en realiseren van de aansluitingen tussen brongegevens, de verhuuradministratie en de financiële administratie. Wij onderschrijven dit advies.

Team VIC heeft vervangende controlewerkzaamheden uitgevoerd. Naar aanleiding van deze werkzaamheden zijn geen materiële onjuistheden geconstateerd in de huur- en pachttopbrengsten.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Schattingen binnen het sociaal domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2025 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Nog te betalen zorgkosten	Evenwichtig

Werkzaamheden IHK tijdig en goed uitgevoerd

Het sociaal domein is door de gemeente volledig uitbesteed aan Incluzio Hollands Kroon (IHK). Hoewel de uitvoering bij IHK is belegd, blijft de gemeente eindverantwoordelijk voor een juiste, volledige en rechtmatige verantwoording in de jaarrekening. Dit geldt ook voor de lasten binnen het sociaal domein en de onderliggende prestatielevering.

Voor het laatste onderwerp bleek vorig jaar een probleem te zijn bij de jaarafsluiting. Daarom is voor dit jaar nadrukkelijk aandacht besteed aan de vastlegging en onderbouwing van de prestatielevering door IHK. In januari 2026 hebben IHK, de ambtelijke organisatie en de accountants van beide partijen overleg gevoerd over het onderwerp 'controle op de levering van zorg'. Aanleiding hiervoor is de onzekerheid die ontstaat doordat zorgaanbieders met een productieomzet onder de €200.000 geen controleverklaring overleggen waaruit blijkt dat zorg geleverd is overeenkomstig de afspraak.

Vanuit dit overleg zijn goede afspraken gemaakt over de rollen en verantwoordelijkheden die alle partijen hebben in dit proces. Dit heeft ertoe geleid dat IHK dit jaar al eind april heeft kunnen rapporteren dat de controle op de prestatielevering is uitgevoerd.

Wij hebben alle documenten ontvangen en geconstateerd dat de door IHK uitgevoerde werkzaamheden toereikend zijn geweest om gebruik van te kunnen maken in onze controle van de jaarrekening van de gemeente. Dit is een forse verbetering ten opzichte van vorig jaar, waarvoor wij IHK complimenten willen geven.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

**Bevindingen
controle**

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Wij hebben de kosten van het sociaal domein nader geanalyseerd

Wij hebben een analyse uitgevoerd van de kosten van uw sociaal domein. Hierbij hebben wij onderscheid gemaakt in de aard van de kosten en deze vergeleken met de primaire en bijgestelde begroting, alsmede met de werkelijke kosten over vorig jaar. In de grafiek op de volgende pagina hebben wij de opbouw en ontwikkeling van de totale kosten in het sociaal domein opgenomen.

Primaire begroting is met 10% bijgesteld; vooral resultaatneutraal

De primaire begroting van het sociaal domein ging uit van EUR 56,9 miljoen aan totale kosten. In de tussentijdse rapportages is dit bijgesteld naar EUR 62,8 miljoen. De belangrijkste oorzaken van de toename van de verwachte kosten van in totaal EUR 5,9 miljoen zijn:

- Hogere budgetten vanuit de gebundelde uitkering Participatiewet, onder andere door een toename van het aantal uitkeringen en indexatie van uitkeringen (EUR 1,7 miljoen)
- Toename budget opvang Oekraïners in verband met een hoger aantal opvangplekken (EUR 3,0 miljoen)
- Hogere kosten (indexatie, volume en wetgeving) in de wmo en jeugdzorg (EUR 1,2 miljoen)

Buiten de hogere kosten voor de zorg, zijn de aanpassingen gecompenseerd door hogere Rijksbijdragen.

Werkelijke kosten bijna net zo hoog als in bijgestelde begroting

De werkelijke kosten in het sociaal domein zijn in de jaarrekening 2025 uitgekomen op een bedrag van EUR 63,0 miljoen. Dit is maar EUR 0,2 miljoen (0,3%) hoger dan de bijgestelde begroting. Ook de afwijkingen in de verschillende onderdelen van het domein zijn beperkt. Dit is een indicatie dat de organisatie steeds meer grip krijgt op de kostenontwikkeling in het sociaal domein.

Kosten in 2025 met 3,5% toegenomen ten opzichte van 2024

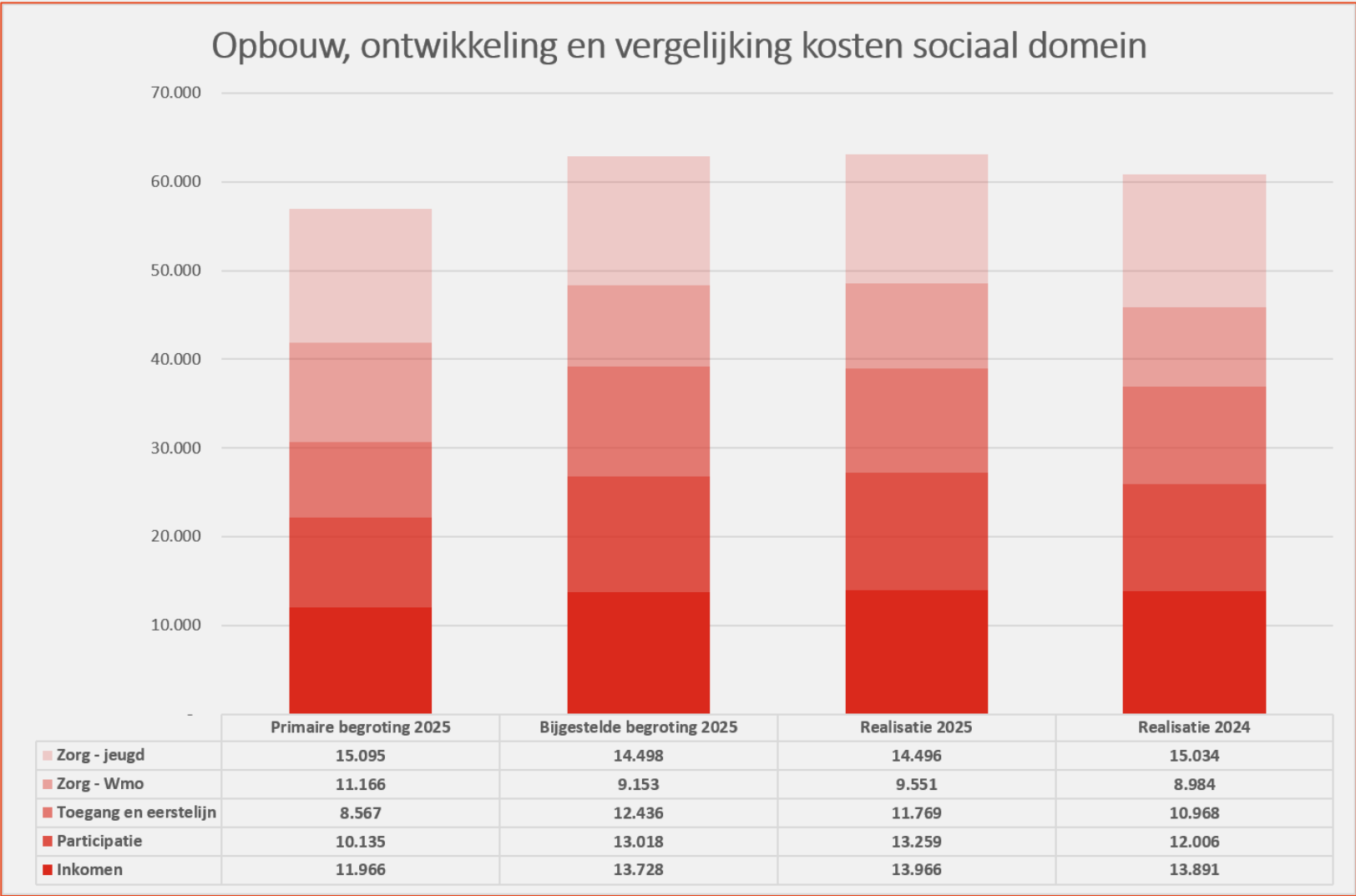
De kosten van het sociaal domein over 2025 zijn met EUR 2,2 miljoen (3,5%) toegenomen ten opzichte van 2024. Deze toename ligt in lijn met de landelijk gemiddelde stijging.

Deze toename wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een stijging van de kosten voor het onderdeel participatie van EUR 1,2 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door de opvang van een hoger aantal ontheemden. Dit was verwacht en meegenomen in de begroting. Tegenover deze hogere kosten staan overigens hogere opbrengsten.

Positief is dat de kosten voor jeugdzorg juist afgenomen zijn ten opzichte van 2024. Hier doet uw gemeente het beter dan het landelijke beeld. Hoewel de landelijke stijging van de kosten in de jeugdzorg iets lijkt af te vlakken, is deze nog wel aanwezig. Binnen uw gemeente lijkt de kostenontwikkeling echter beter onder controle te zijn. We zien hier een belangrijke relatie met het verder versterken van de toegang (preventie) en eerstelijnszorg. Deze versterking zorgt voor hogere kosten op dat betreffende taakveld, maar onze ervaring is dat deze investering zich uitbetaalt in lagere cliëntgebonden kosten. Dit beeld zien we ook terug bij uw gemeente.

-
 Samenvatting
-
 Jaarrekening
-
 Informatiewaarde jaarverslag
-
 Financiële positie
-
 Bevindingen controle
- Fysiek domein
 - Sociaal domein
 - Bedrijfsvoering
-
 Interne beheersing
-
 Speerpunten van de gemeenteraad
-
 Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar

Het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente heeft de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving beoordeeld; en
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld.

Wij zijn van mening dat de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die het college heeft gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2025 aanvaardbaar zijn.

Schattingen binnen het domein bedrijfsvoering zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2025 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering financiële vaste activa	Evenwichtig
Waardering kortlopende vorderingen	Evenwichtig
Waardering voorzieningen	Evenwichtig

Geef inhoud aan de begrippen incidenteel en structureel

Onlangs heeft de commissie BBV de notitie Structurele en incidentele baten en lasten geactualiseerd. Belangrijk uitgangspunt in deze notitie is dat er veel beleidsvrijheid is bij de gemeenteraad om te bepalen wat incidenteel en wat structureel is. Om aan deze beleidsvrijheid invulling te geven, raadt de commissie aan om de definities van structureel en incidenteel in de financiële verordening vast te leggen. Wij hebben geconstateerd dat deze definities niet zijn opgenomen in de huidige financiële verordening.

Om een eenduidig beeld te krijgen van de kwaliteit van de begroting en jaarrekening, raden wij u aan om op korte termijn het advies van de commissie BBV op te volgen, door in de financiële verordening scherp te definiëren wat de gemeenteraad ziet als incidenteel en structureel.

Naheffing belastingdienst leidt tot een extra last van EUR 0,6 miljoen

Naar aanleiding van het door de belastingdienst uitgevoerde boekenonderzoek heeft de gemeente een naheffingsaanslag ontvangen van EUR 0,6 miljoen. Deze naheffing komt uit een periode dat de organisatie fiscaal niet goed in control was. Hierover hebben zowel de VIC als wij in eerdere jaren diverse adviezen gegeven. Inmiddels is de kennis over en ervaring met fiscale zaken, vooral ten aanzien van BTW, beter in de organisatie geborgd. Hierdoor zijn wij, net als de VIC, van mening dat het risico op nieuwe naheffingen van deze omvang beperkt is.

Het college heeft zelf ook onderzoek laten uitvoeren naar de BTW aangiften, waaronder het BTW compensatiefonds. Hieruit is gebleken dat de gemeente nog EUR 0,5 miljoen aan compensabele BTW terug kan vragen. Hierdoor is de totale financiële impact beperkt.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

P&C documenten volgen elkaar logisch op

De inhoudelijke en financiële lijn tussen de Kadernota 2025, de Programmabegroting 2025-2028, de Bestuursrapportage 2025, de Mid-term review 2025, de Winternota 2025 en de jaarrekening 2025 is goed te volgen. Dat is een sterk punt van de P&C documenten van uw gemeente. De kadernota zet al in op ombuigingen, nieuw voor oud en incidentele inzet van de algemene reserve. De begroting vertaalt deze lijn naar een sluitend beeld en koppelt daar zichtbare impulsen aan, zoals openbare ruimte, dienstverlening, woningbouw, verduurzaming en jeugdondersteuning op scholen. In de tabel hieronder hebben we dit beeld in cijfers samengavet.

De bestuursrapportage en mid-term review zetten deze lijn voort met beleidsmatige voortgang en financiële bijstellingen. De winternota dient vervolgens vooral om rechtmatigheid en actualiteit te borgen en maakt tevens duidelijk dat de gemeente in de loop van het jaar steeds realistischer heeft geprobeerd te begroten.

De P&C-keten heeft naar onze mening dus een logische opbouw. Wel geeft de ontwikkeling van het resultaat in de diverse documenten een bewegelijk beeld. Van een voordelig saldo van EUR 1,4 miljoen in de mid-term review naar een verwacht nadeel van EUR 0,5 miljoen in de winternota en uiteindelijk een nadeel van EUR 1,2 miljoen in de jaarrekening.

P&C document	Resultaat	Analyse
Begroting 2025	Nihil	De primitieve begroting bevat een begroot tekort van EUR 1,7 miljoen dat via onttrekking aan de algemene reserve op nul wordt gebracht.
Bestuursrapportage 2025	EUR 1,4 miljoen voordelig	Verbetering met EUR 1,4 miljoen vooral door hogere baten uit de algemene uitkering en correctie van heffingen.
Mid-term review 2025	EUR 1,4 miljoen voordelig	Nagenoeg stabiel beeld met de bestuursrapportage. Wel binnen het resultaat mutaties aan de hand van de meicirculaire en CAO-effecten.
Winternota 2025	EUR 0,5 miljoen nadelig	Nadelige aanpassing van EUR 2,0 miljoen door terugdraaien van reservemutaties, hogere lasten voor veiligheid en sociale domein-componenten. Tevens aantal technische correcties.
Jaarstukken 2025	EUR 1,2 miljoen nadelig	Verslechtering met EUR 0,7 miljoen ten opzichte van de actuele begroting; vooral veroorzaakt door de herberekening van voorzieningen en grondexploitaties.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

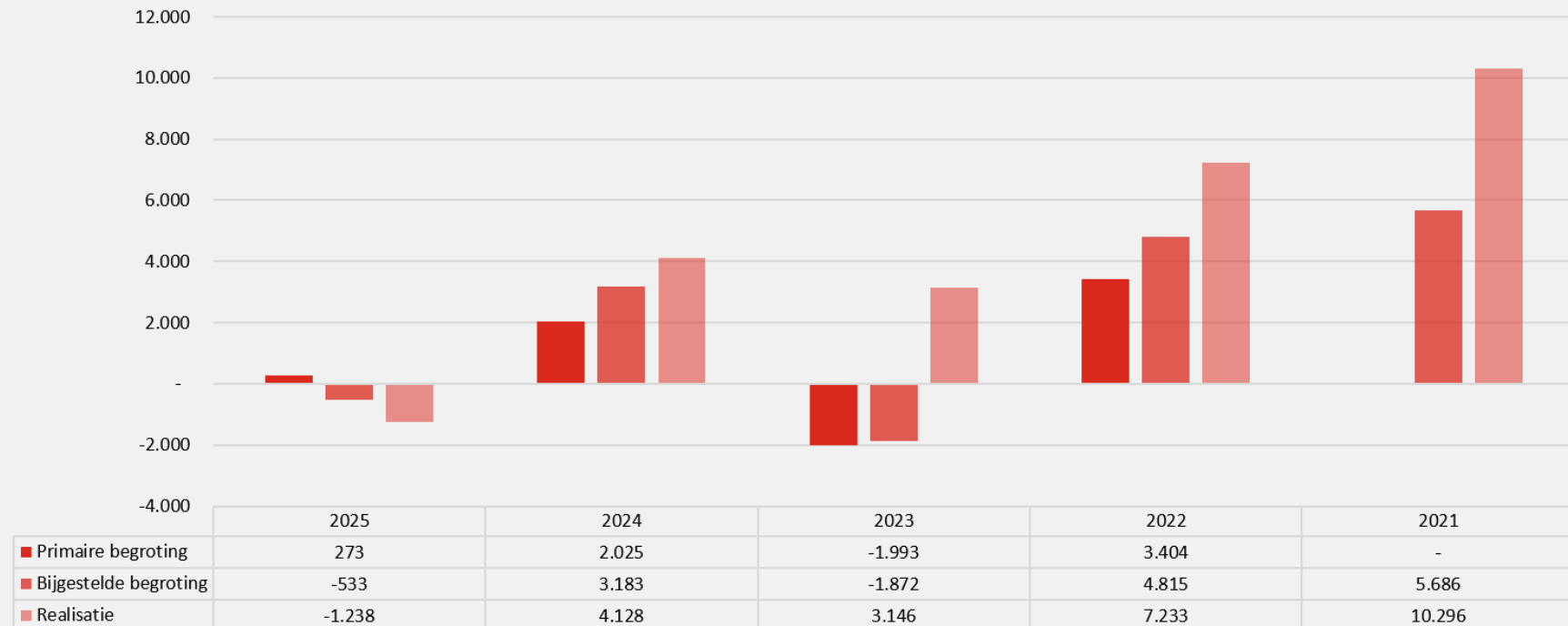
Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Het jaarresultaat 2025 licht goed in lijn met de begroting

Het resultaat na bestemming in de jaarrekening 2025 is uitgekomen op EUR 1,2 miljoen negatief. In de primaire begroting werd een positief resultaat verwacht van EUR 0,3 miljoen, maar gedurende het jaar was dit al bijgesteld naar een nadeel van EUR 0,5 miljoen. Dit is een beperkt verschil van EUR 0,7 miljoen met de werkelijkheid. Zoals uit de grafiek hieronder blijkt, is dit verschil lager dan eerdere jaren. Dat is een compliment voor de organisatie.

Tegelijkertijd signaleren we dat er geen samenvattende analyse is opgenomen in de jaarstukken die bestuurlijke duiding geeft aan het gerealiseerde resultaat ten opzichte van de begroting. In de programma's is wel een (beperkte) analyse per cluster opgenomen, maar ook bij een dergelijk klein verschil op totaalniveau, heeft het naar onze mening toegevoegde waarde om de financiële ontwikkelingen op totaalniveau inzichtelijk te maken voor de gemeenteraad.

Analyse begroting en realisatie per jaar (bedragen * € 1.000)

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening

In dit onderdeel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van (de kwaliteit van) het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening.

De jaarafsluiting is goed verlopen, maar kan verder worden verbeterd

Net als vorig jaar zijn wij blij met de samenwerking met de organisatie en de kwaliteit en snelheid waarmee onze vragen werden beantwoord. Ten opzichte van vorig jaar is er weer een verbetering zichtbaar in de kwaliteit en bruikbaarheid van de documenten, specificaties en aansluitingen die we ontvangen hebben. In een vroegtijdig stadium hebben we een wekelijks overleg over de status en voortgang van de jaarafsluiting en controlewerkzaamheden ingepland, waardoor er gedurende het hele proces goed duidelijk was waar eventuele knelpunten waren. Dit heeft bijgedragen aan een soepel controleproces.

Tegelijkertijd signaleren we dat verdere verbetering mogelijk is om het totale proces efficiënter te maken. Net als vorig jaar heeft Team VIC een belangrijke bijdrage geleverd om de kwaliteit van het afsluitdossier op het vereiste niveau te krijgen door een eerste (interne) controle uit te voeren op de documenten. Dit heeft aantoonbaar bijgedragen aan de kwaliteitsverbetering van de documentatie in het afsluitproces. Uit deze werkzaamheden is het signaal gekomen dat Financial Control (tweede lijn) zich goed heeft ontwikkeld, maar ook dat er nog steeds aandacht nodig is voor de kwaliteit van documenten en analyses die uit de eerste lijn afkomstig zijn.

Hoewel wij blij zijn met dit filter in het afsluitproces, kan de efficiëntie van de totale controleketen worden verbeterd als de kwaliteit van het dossier gewaarborgd wordt in de eerste (en tweede) lijn.

Om dit te kunnen realiseren dient de kennis van de medewerkers in de eerste lijn verder verbeterd te worden. Dit voorkomt dat de tweede en derde lijn veel tijd kwijt zijn met het achteraf corrigeren van aansluitingen, specificaties en onderbouwingen.

Daarnaast vragen wij specifiek aandacht voor de aanlevering van de documenten en aansluitingen die betrekking hebben op de Sisa verantwoording. Op dit aspect zijn ook inhoudelijk verbetermogelijkheden aanwezig. De diversiteit en hoeveelheid van de regelingen die in de Sisa-bijlage moeten worden verantwoord vraagt een strakke coördinatie en kwaliteitscontrole van de tweede en derde lijn, maar vooral van een duidelijke en goede oplevering van de eerste lijn. Deze laatste ontbreekt in veel gevallen. In navolging van het vorige punt raden wij u daarom aan om de komende maanden de kennis en vaardigheden van de eerste lijn over de Sisa-systematiek te vergroten. Dit voorkomt een onevenredige tijdsinspanning van de tweede en derde lijn om de basis op orde te krijgen. In plaats daarvan kan meer tijd besteed worden aan de zichtbare aantoonbaarheid van levering van de verantwoorde prestaties.

Beperkt aantal correcties naar aanleiding van onze controle

Een indicatie voor de kwaliteit van het afsluitproces is het aantal correcties dat voorkomt uit onze controle. Wij hebben een beperkt aantal correcties voorgesteld. Deze correcties hadden vooral te maken met de classificatie van posten op de balans en niet op boekingen die het resultaat wijzigen.

Dit houdt in dat de kwaliteit van de jaarafsluiting goed is. Hiervoor willen wij de betrokken medewerkers, vooral van de teams Financial Control en VIC, complimenten geven.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de boardletter)

Net als vorig jaar hebben wij een goedkeurende controleverklaring kunnen verstrekken en heeft het college een goed onderbouwde rechtmatigheidsverantwoording kunnen afgeven, omdat Team VIC en wij veel gegevensgerichte detailwerkzaamheden hebben uitgevoerd. Tegelijkertijd constateren we dat de kwaliteit van de interne beheersing binnen de eerste en tweede lijn van uw gemeente in ontwikkeling is. In onze managementletter zijn diverse bevindingen en aanbevelingen opgenomen die het college kunnen ondersteunen bij deze ontwikkeling.

Wij herhalen in dit kader onze aanbeveling aan het college om voor alle belangrijke processen beschrijvingen op te stellen, deze actief te onderhouden, breed te delen binnen de organisatie en periodiek te evalueren op actualiteit en effectiviteit. Dit vormt immers de basis voor een goede en controleerbare interne beheersing. Hiermee blijft tevens het kennisniveau op peil. Aanvullend hebben wij het college aangeraden om in de beschrijvingen interne beheersingsmaatregelen op te nemen. Hierdoor wordt het duidelijk welke controlepunten de organisatie wilt opnemen in de processen en welke beheershandelingen minder waarde toevoegen en daarom achterwege kunnen blijven. Wij hebben overigens begrepen dat het beschrijven van de processen voor 2026 onderdeel is van de RGA's. Ook is een procesmanager aangesteld met dit doel. In onze Boardletter 2026 zullen wij onze bevindingen melden over de voortgang van dit project.

Op de volgende pagina hebben wij voor de belangrijkste processen onze visie gegeven op de kwaliteit van de interne beheersing in het kader van de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording.

Dit overzicht bevestigt dat er stappen gezet worden om de interne beheersing verder te verbeteren binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft. Naar onze mening is dit een resultaat van de inspanningen die in het kader van het project Grip op Financiën hebben plaatsgevonden om de kwaliteit van de financieel administratief georiënteerde processen te verbeteren.

Een andere oorzaak die wij, samen met Team VIC, hebben geconstateerd voor de verbeteringen is het steeds beter functioneren van de financiële applicatie. In 2025 zijn stappen gezet om iFinanciën te optimaliseren, gebruikersvriendelijker te maken en te voorzien van ingebouwde controles en controlemaatregelen die functiescheiding en het toepassen van vierogen-principe mogelijk maken.

Proces huren en pachten blijft erg kwetsbaar

Een belangrijk signaal dat wij in de Boardletter aan de auditcommissie hebben afgegeven is de organisatie financiële risico's loopt binnen het proces Huren en pachten. Deze risico's zijn tot op heden nog niet zichtbaar verminderd. De nieuwe applicatie werkt nog steeds niet optimaal. De interne controles die zouden moeten worden uitgevoerd om de risico's tijdig te signaleren, waren ten tijde van onze werkzaamheden nog niet uitgevoerd. Hierdoor heeft ook Team VIC een score *onvoldoende* moeten geven. Daarom hebben wij dit proces gescoord met een "rood bolletje".

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de boardletter)

Proces	Status	Tov 2024	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Debiteuren en verkoopfacturatie	●	Beter	Debiteurenmodule in iFinanciën werkt beter, maar IC nog beperkt uitgevoerd
Belastingen	●	Gelijk	Niet alle interne controles zichtbaar uitgevoerd; totaalaansluitingen niet gemaakt
Omgevingsvergunningen	●	Beter	Aansluiting met analyses subadministratie en financiële administratie kan verbeterd
Ontvangen subsidies	●	Beter	Interne controle verbeterd; nog slag maken in borging rechtmatigheid bestedingen
Huren en pachten	●	Slechter	Nieuwe applicatie werkt niet volledig; geen IC uitgevoerd; geen aansluiting gemaakt
Treasury	●	Beter	Duidelijk verbetering zichtbaar; dynamische liquiditeitsprognoses ontbreken nog
Inkopen en factuurverwerking	●	Gelijk	Prestatielevering inkopen blijft voortdurend aandacht vragen
Betalingsorganisatie	●	Gelijk	
Aanbestedingen	●	Beter	Proces komt steeds beter in grip, maar uitvoering blijft aandacht vragen
Personeel- en salarisadministratie	●	Gelijk	
Wmo en Jeugd (uitbesteed)	●	Gelijk	Nog geen (zichtbare) controle op prestatielevering van de zorg
Verstrekke subsidies	●	Beter	Verbeteringen doorgezet; aandacht voor maatschappelijke effecten kan beter
Participatiewet	●	Gelijk	
Memoriaalboekingen	●	Gelijk	Functiescheiding niet altijd zichtbaar; proces nog fout- en fraudegevoelig
Risicomanagement	●	Gelijk	Risicomanagement in ontwikkeling; steeds meer ingezet om fraude- en M&O-risico's te inventariseren en te beheersen

Legenda	Betekenis
●	Urgente bevindingen in het proces; materiële bedreiging voor de getrouwheid en rechtmatigheid
●	Belangrijke bevindingen in het proces; geen materiële bedreiging voor de getrouwheid en rechtmatigheid
●	Geen belangrijke bevindingen in het proces

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Beperkte ontwikkeling ten aanzien van (fraude)risicomanagement

In ons accountantsverslag van vorig jaar hebben wij opgenomen dat, net als bij veel gemeenten, (fraude)risicomanagement nog onvoldoende een onderdeel vormt van de normale bedrijfsvoering. Onze belangrijkste bevindingen waren:

- Op dit moment worden risico's uit de organisatie gehaald en geëvalueerd als gevolg van de door het BBV afgedwongen actualisatie bij de begroting en jaarrekening, en nog niet een gestructureerd proces om het risicoprofiel van de gemeente te beheersen.
- Voor risico's die wel geïdentificeerd zijn, zijn (nog) geen interne beheersingsmaatregelen bepaald om de risico's af te dekken. Hierdoor blijft het risico aanwezig dat risico's niet volledig inzichtelijk zijn en/of niet integraal worden beheerst, waardoor de gemeente mogelijk onwenselijke financiële risico's loopt.
- Uw organisatie beschikt al langere tijd over een eerste opzet van een interne frauderisicoanalyse. In deze analyse zijn voor meerdere processen de potentiële frauderisico's en de getroffen beheersmaatregelen benoemd. Een volgende stap is om de frauderisico's ook te integreren in de dagelijkse bedrijfsvoering van de organisatie, mede als onderdeel van het uit te voeren M&O beleid, zodat ze gaan 'leven' in de organisatie. Tot op heden is hier beperkt sprake van.

Ondanks dat de bewustwording voor (fraude)risicomanagement bij de nieuwe directie (veel) hoger is dan voorheen, hebben wij geconstateerd dat deze bevindingen nog steeds van kracht zijn. Er hebben beperkte acties plaatsgevonden in 2025 om het (fraude)risicomanagement (structureel) te verbeteren. Wel constateren we dat goede voornemens aanwezig zijn om risicomanagement vanaf 2026 beter te integreren in de organisatie.

Ambitie om risicomanagement te verschuiven naar beleidsrisico's

Een belangrijke ambitie die wij hebben vernomen is om risicosturing strategischer in te zetten en de organisatie meer te ontwikkelen richting een op risico's gestuurde werkwijze. Wij zijn blij met deze ambitie, maar benadrukken dat fraudepreventie en M&O-risico's nadrukkelijker in de dagelijkse bedrijfsvoering geïntegreerd moeten worden, voordat deze ambitie gerealiseerd kan worden. Met het Beleidskader M&O is een belangrijke stap gezet om risicosturing en M&O door te ontwikkelen, maar verdere borging binnen de nieuwe organisatiestructuur blijft noodzakelijk.

Een andere positieve ambitie is om risicomanagement steeds meer te verschuiven van een puur financiële focus naar een bredere aanpak die risico's voor beleidsdoelstellingen omvat. Dit is het gevolg van een groeiende consensus binnen de organisatie dat risicomanagement breder moet zijn dan alleen financiële kwantificering. Minstens net zo belangrijk is dat risico's geïdentificeerd worden die het behalen van beleidsdoelstellingen en maatschappelijke effecten in de weg staan.

Een volgende stap in dit proces is om deze ambitie tot uitdrukking te brengen in de begroting. Daarom raden wij u aan om in de begroting 2027 risico's, waar mogelijk, direct te koppelen aan begrotingsthema's. Deze aanpak maakt het mogelijk om risico's, waaronder M&O- en frauderisico's, nadrukkelijk onderdeel te laten zijn van budgetgesprekken RGA's. Een bijkomend voordeel is dat het weerstandsvermogen door deze methode compacter en inzichtelijker wordt, met een duidelijkere indeling in laag-, midden- en hoge risico's. Wij zien als uitdaging om doelen en maatschappelijke effecten meer concreet te maken, waardoor het eenvoudiger wordt om beleidsrisico's te bewaken.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Integreer risicomanagement in de nieuwe organisatiestructuur

Op de vorige pagina hebben wij aangegeven dat de ambitie is om risicomanagement te verschuiven naar beleidsrisico's. Om dit op een goede wijze te kunnen doen, is het naar onze mening noodzakelijk om risicomanagement een expliciete (centrale) positie te geven in de nieuwe organisatiestructuur en organisatiecultuur. Wij onderschrijven daarom de aanbeveling van Team VIC om risicomanagement in te richten aan de hand van het 3-lines model voor overheden, en om risicoafweging en risicobereidheid explicieter in de besluitvorming te betrekken, alsmede te verbinden met interne controle, projectmatig en programmammatig werken.

Identificeer risicobereidheid en kaders voor risicoafweging

Om risicomanagement goed te kunnen integreren in de nieuwe organisatiestructuur, is het noodzakelijk om eerst expliciet te maken in welke mate de organisatie bereid is om risico's te accepteren (risicobereidheid). Vervolgens dienen kaders gesteld te worden waarbinnen risico's kunnen worden afgewogen in hun onderlinge samenhang.

Door de combinatie van risicobereidheid en kaders voor risicoafweging, ontstaat er meer duidelijkheid voor teams, programmaregisseurs en projectleiders binnen welke kaders zij risico's mogen en moeten nemen. Dit past naar onze mening ook beter bij een organisatie die in transitie is van een beheergemeente naar een ontwikkelgerichte gemeente. Tevens wordt voorkomen dat risico's reactief en casusgericht worden behandeld, in plaats van integrale afgewogen.

Verantwoordelijkheid voor fraude ligt bij de raad en het college

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude ligt bij zowel de raad als het college van burgemeester en wethouders. Zij dienen een adequaat stelsel van interne beheersingsmaatregelen in te richten dat fraude helpt voorkomen en tijdig detecteren. Deze verantwoordelijkheid kan alleen genomen worden als de organisatie zich bewust is van de frauderisico's en er vanuit de raad, college en directie voldoende aandacht is voor fraude en fraudebewustzijn.

In haar rapportage heeft Team VIC duidelijke adviezen gegeven aan de directie hoe fraudebewustzijn kan worden verbeterd, waardoor de raad en het college hun verantwoordelijkheid beter kunnen nemen. De belangrijkste zijn:

- Betrek soft controls en geef het goede voorbeeld. Hierbij kan gedacht worden aan het zelf laten zien van gewenst gedrag (voorbeeldfunctie), bespreekbaar maken van het onderwerp fraude, het bevorderen en stimuleren van kritisch gedrag (fraude bewustzijn) ten aanzien van fraude en het bevorderen en stimuleren van integer en ethisch handelen.
- Laat fraudebeheersing onderdeel uitmaken van de professionaliteit van teams en medewerkers. Het opnemen in de Groeilat en in resultaatgesprekken lenen zich bij uitstek om het onderwerp te bespreken.
- Stel een uitleg op over integriteit, fraude en het omgaan met dilemma's.

Wij onderschrijven deze aanbevelingen van harte. Tevens hebben wij begrepen dat frauderisicobeheersing en fraudebewustzijn is opgenomen in de training over interne beheersing in combinatie met risicomanagement en Misbruik en Oneigenlijk gebruik.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Fraude in de controleverklaring

Als accountant is het onze verantwoordelijkheid om door middel van de planning en uitvoering van onze controle een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel vrij is van afwijkingen van materieel belang, ongeacht of deze het gevolg zijn van fraude of van fouten.

Conform de actuele controlestandaarden zijn wij verplicht om in onze controleverklaring een afzonderlijke paragraaf op te nemen over fraude. In deze paragraaf lichten wij toe welke werkzaamheden zijn uitgevoerd om frauderisico's te identificeren die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang, en op welke wijze deze risico's in de controle zijn betrokken en gemitigeerd. Daarnaast vermelden wij in de verklaring de belangrijkste bevindingen en waarnemingen die uit deze werkzaamheden naar voren zijn gekomen.

Frauderisico's in onze controle

Naast de beoordeling van de interne frauderisicoanalyse van de organisatie hebben wij, op basis van onze beroepsregels, aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden omvatten onder meer:

- Het uitvoeren van een eigen risicoanalyse per proces, waarbij de drie kenmerken van fraude: rationalisatie, druk en gelegenheid, zijn afgezet tegen kans en impact;
- Het bespreken van frauderisico's met de auditcommissie, het college en de gemeentesecretaris;
- Het beoordelen of nevenfuncties van het college en de directie aanleiding geven tot verhoogde frauderisico's;
- Het analyseren van notulen, persberichten en andere openbare bronnen op mogelijke signalen van fraude;
- Het uitvoeren van een analyse van de financiële administratie om ongebruikelijke boekingen of verschuivingen tussen budgetten en kredieten te signaleren;
- Het uitvoeren van een controle op prestatielevering binnen het inkoopproces;
- Het uitvoeren van onvoorspelbare steekproeven op geselecteerde processen of transacties.

Op basis van deze werkzaamheden zijn geen bijzonderheden geconstateerd die wijzen op fraude of op verhoogde frauderisico's binnen de organisatie.

Samenvatting

Jaarrekening

 Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

 Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

 Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving en innovatie in de interne beheersing

Algemeen

In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij een IT-audit naar de opzet van de algemene IT-beheersmaatregelen uitgevoerd. Dit zijn de beheersmaatregelen die uw organisatie heeft getroffen om ervoor te zorgen dat de IT-systemen betrouwbaar en integer zijn. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan het mitigeren van de risico's op onbeheerste wijzigingen, ongeautoriseerde handelingen en het optreden van verstoringen met impact op de gegevensverwerking. Hierbij richten wij ons op de voor de jaarrekening belangrijkste applicaties.

Onze IT-auditwerkzaamheden hebben niet als doel gehad om te komen tot een beoordeling van de IT-organisatie of IT-omgeving als geheel, maar zijn uitsluitend gericht geweest op het verkrijgen van voldoende zekerheid ten aanzien van de continue, betrouwbare werking van de IT-omgeving en beheersing van de betreffende processen met behulp van uw systemen en data voor zover relevant in het kader van de controle van de jaarrekening.

In het kader van onze controle op de jaarrekening hebben wij geen acute bedreigingen voor de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking vastgesteld.

Informatiebeveiliging blijft een belangrijk aandachtspunt

Naar onze mening zijn verdere verbeteringen noodzakelijk in de inrichting van de informatiebeveiliging binnen de gemeente om deze in lijn te brengen met de uitgangspunten van de aankomende Cyberbeveiligingswet (Cbw). De belangrijkste reden voor deze conclusie is dat er nog onvoldoende sprake is van een aantoonbare gestructureerde beheersingsaanpak op basis van een zogenaamd Information Security Management System (ISMS).

Hoewel het belang van een ISMS binnen de organisatie wordt onderkend en verdere ontwikkeling hiervan als doelstelling is opgenomen in het informatiebeveiligingsbeleid en meerjarenplan, hebben wij niet kunnen vaststellen dit systeem organisatiebreed is geïmplementeerd en aantoonbaar wordt toegepast.

Een andere belangrijke constatering is dat activiteiten die de bewustwording bij de medewerkers op het gebied van informatiebeveiliging en privacy moeten bevorderen, nog onvoldoende structureel zijn ingevoerd binnen de organisatie. Een voorbeeld hiervan is dat deelname aan deze activiteiten niet voor alle medewerkers verplicht is gesteld.

Voor de combinatie van beide bevindingen verhoogd het risico dat concrete gevaren ten aanzien van informatiebeveiliging niet tijdig worden geïdentificeerd, beoordeeld en beheerst. Daarnaast bestaat het risico dat medewerkers onvoldoende bewust zijn van hun rol en verantwoordelijkheid over informatiebeveiliging en privacy. Hierdoor neemt het risico op beveiligingsincidenten door menselijk handelen toe. In de praktijk is dit ook de meest voorkomende oorzaak van incidenten met informatieveiligheid.

Daarom hebben wij het college aangeraden om de inrichting en borging van het ISMS verder te formaliseren en organisatiebreed aantoonbaar toe te passen. Daarnaast hebben wij aangeraden om bewustwordingsactiviteiten op het gebied van informatiebeveiliging en privacy structureel in te richten, aantoonbaar periodiek uit te voeren en voor alle medewerkers verplicht te stellen. Hiermee wordt de beheersing van informatiebeveiligingsrisico's versterkt en beter aangesloten op de vereisten vanuit de Cbw.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving en innovatie in de interne beheersing

Breng meer structuur aan in leveranciersmanagement

Op het gebied van leveranciersmanagement vinden wij het positief dat de organisatie bij IT-leveranciers actief certificeringen en rapportages over hun interne beheersing opvraagt. Tegelijkertijd hebben we vastgesteld dat de ontvangen informatie niet aantoonbaar wordt beoordeeld op relevante risico's, bevindingen en aandachtspunten. Hierdoor bestaat het risico dat er beperkt inzicht is in de mate waarin leveranciers blijvend voldoen aan de overeengekomen beveiligings- en kwaliteitsvereisten en is de beheersing van leveranciersrisico's onvoldoende aantoonbaar.

Indien de kwaliteit van dienstverlening vanuit leveranciers niet op orde is, kan dit gevolgen hebben voor de (tijdelijke) beschikbaarheid en in extreem geval voor de continuïteit van de applicaties en data. Daarom hebben wij het college aangeraden om een periodiek en aantoonbaar proces in te richten voor de beoordeling van rapportages en certificeringen, inclusief vastlegging van bevindingen en opvolgacties.

Ook Team VIC voert IT-gerelateerde controles uit

Team VIC heeft opnieuw vijf applicaties beoordeeld op de opzet, bestaan en werking van het Functioneel Applicatiebeheer Beleid (FAB). De uitkomsten, bevindingen en resultaten zijn in de Tweede rapportage VIC 2025 opgenomen.

Wij zijn tevreden met de inhoud en diepgang van de uitgevoerde werkzaamheden. De controle op de kwaliteit van het applicatiebeheer vergroot het inzicht in de werking van de door Team VIC onderzochte processen en biedt de mogelijkheid om deze (op termijn) meer systeemgericht te controleren.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons specifieke speerpunten meegegeven

Bij de uitvoering van de controle heeft de gemeenteraad ons speerpunten meegegeven. Dit zijn aspecten van de organisatie, bedrijfsvoering of jaarrekening die in het verlengde van onze reguliere controle liggen, maar waarover wij met meer aandacht en diepgang rapporteren in ons accountantsverslag.

Voor 2025 heeft u ons via de auditcommissie de volgende speerpunten meegegeven:

- De interne beheersing om de risico's van staatssteun te herkennen, in het bijzonder aan de start van een samenwerking.
- De robuustheid, dan wel kwetsbaarheid van de financiële afdeling, in het bijzonder de redundantie, spreiding en continuïteit van kennis en expertise binnen de afdeling.

Interne beheersing om de risico's van staatssteun te herkennen

Ons kernbeeld: interne beheersing rond staatssteun onvoldoende

De interne beheersing rond staatssteun en de Wet Markt en Overheid is op dit moment nog onvoldoende zichtbaar en nog niet structureel geborgd. Dat betekent niet dat wij hebben vastgesteld dat de gemeente onrechtmatige staatssteun heeft verleend. Het betekent wel dat de gemeente nu onvoldoende kan laten zien dat mogelijke risico's tijdig, volledig en op een vaste wijze worden herkend, beoordeeld en vastgelegd. Dit beeld sluit aan bij de rapportage van de VIC, waarin is aangegeven dat een centrale registratie, een zichtbaar toetsingsspoor en expliciete toetspunten in college- en raadsvoorstellen nog ontbreken.

Bestuurlijke betekenis; actie wenselijk voor betrouwbare besluiten

Voor de raad is dit vooral van belang bij de start van samenwerkingen, subsidies, vastgoedtransacties, garanties, bijdragen aan maatschappelijke initiatieven en afspraken met marktpartijen. Juist in die beginfase kunnen voorwaarden nog goed worden vormgegeven. Als pas laat in het proces blijkt dat sprake kan zijn van staatssteun of strijdigheid met de Wet Markt en Overheid, zijn herstelmaatregelen moeilijker en kan dat leiden tot vertraging, financiële gevolgen of bestuurlijke discussie. Tijdige herkenning is daarom geen administratieve formaliteit, maar een voorwaarde voor betrouwbare besluitvorming.

De huidige situatie; nog te veel vertrouwd op eerste lijn

Uit de gesprekken komt naar voren dat de organisatie het onderwerp herkent, maar dat de verantwoordelijkheid nog niet helder is ingericht. In de praktijk wordt nu te veel vertrouwd op de oplettendheid van vakteams of individuele medewerkers. Medewerkers hoeven niet zelf staatssteunspecialist te zijn, maar zij moeten wel voldoende houvast hebben om te herkennen wanneer zij hulp moeten inschakelen. Op dit moment ontbreekt daarvoor een vast mechanisme. Ook is niet geborgd dat een voorstel pas verder gaat nadat de relevante vakdisciplines, waaronder Juridische Zaken en Financiën, zichtbaar hebben meegekeken.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons specifieke speerpunten meegegeven

Rolverdeling organisatie; (te) hoge verwachtingen van Financiën

De beoordeling van staatssteun is in hoofdzaak juridisch van aard. Financiën kan een belangrijke bijdrage leveren bij de financiële onderbouwing, de fiscaliteit, marktconformiteit en de verwerking in de administratie. De primaire toets op staatssteun en de Wet Markt en Overheid hoort echter niet bij Financiën te liggen. Daarvoor ligt Juridische Zaken meer voor de hand als eerste inhoudelijke toets, met de mogelijkheid om bij ingewikkelde dossiers specialistisch juridisch advies in te schakelen. De vakafdeling blijft eigenaar van het voorstel, maar moet daarbij door een duidelijk proces worden geholpen.

Ontwikkelrichting; zorg voor duidelijk proces met toetspunten

De gesprekken laten zien dat er draagvlak is om de besluitvorming beter te organiseren. Een digitaal besluitvormingsproces met een vaste parafenroute kan daarbij helpen. Dan wordt per voorstel zichtbaar of juridische, financiële, personele en andere relevante aspecten zijn beoordeeld. Een voorstel zou niet automatisch door moeten kunnen naar directie, college of raad als deze toetsstappen ontbreken. Daarmee wordt niet alleen staatssteun beter beheerst, maar wordt de kwaliteit van bestuurlijke voorstellen breder versterkt.

Onze duiding; aandachtspunt om raad goed in positie te brengen

Wij beoordelen de huidige situatie als een belangrijk aandachtspunt voor de interne beheersing. De gemeente beschikt over kennis binnen onderdelen van de organisatie, maar deze kennis is nog onvoldoende vertaald naar een eenvoudig, verplicht en controleerbaar proces. Daardoor is de beheersing kwetsbaar en achteraf moeilijk aantoonbaar. Voor de raad is vooral relevant dat toekomstige voorstellen duidelijk maken of staatssteun en de Wet Markt en Overheid zijn beoordeeld, wat de uitkomst daarvan is en waar de onderbouwing is vastgelegd.

Vervolgacties; volg op korte termijn de adviezen op van de VIC

Wij volgen de adviezen die eerder door de VIC zijn gedaan op dit gebied. Daarom raden wij het college aan om de verantwoordelijkheid voor dit onderwerp expliciet te beleggen, de formats voor college- en raadsvoorstellen aan te passen en een centraal register in te richten voor beoordelingen op staatssteun en Wet Markt en Overheid. In dat register hoort ook te staan of melding of afstemming met het Ministerie van BZK aan de orde is. Daarnaast is periodieke bewustwording nodig voor beleidsmedewerkers, projectleiders, managers en financieel adviseurs. De VIC kan vervolgens periodiek toetsen of de gemaakte afspraken daadwerkelijk worden gevolgd.

Samenvatting

Jaarrekening

 Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

 Bevindingen
controle

Interne beheersing

 Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons specifieke speerpunten meegegeven

De robuustheid, dan wel kwetsbaarheid van de financiële afdeling

Ons kernbeeld; goede ontwikkelingen, maar kwetsbaar niet weg

De financiële functie van Hollands Kroon is zichtbaar in ontwikkeling. Ten opzichte van onze managementletter zien wij dat verschillende verbeteringen in gang zijn gezet. Tegelijkertijd blijft de afdeling kwetsbaar. De kwetsbaarheid zit minder in het aantal medewerkers en meer in de spreiding van kennis, de volwassenheid van de businesscontrol functie en de afhankelijkheid van enkele zeer ervaren medewerkers en externe inhuur. De basis wordt sterker, maar is nog niet zodanig ingericht dat de continuïteit op alle belangrijke dossiers vanzelfsprekend is geborgd.

Financieel Beheer en Financial Control; goede basis aanwezig

Voor Financieel Beheer is het beeld dat de basisprocessen, zoals debiteuren, crediteuren en invordering, doorgaan en qua bezetting voldoende robuust lijken. De inhoudelijke reikwijdte van dit team is echter nog beperkt. Werkzaamheden die bij andere gemeenten vaker bij financieel beheer liggen, liggen nu nog relatief veel bij Financial Control. Daardoor wordt Financial Control deels belast met uitvoerend werk, terwijl dit team juist meer als controlerende en analyserende schakel zou moeten functioneren. Binnen Financial Control zien wij een positiever beeld: het team is beter op sterkte, werkt aan standaardisatie en levert een belangrijke bijdrage aan de jaarrekening en de P&C-documenten.

Business Control als grootste kwetsbaarheid

De grootste kwetsbaarheid ligt bij Business Control. Daar moet de financiële functie de stap maken van cijfermatige ondersteuning naar strategisch advies aan managers, directie en bestuur. Juist die rol vraagt ervaring met gemeentelijke financiën, bestuurlijke verhoudingen, politiek gevoel en het vermogen om grote financiële vraagstukken te duiden. Uit de gesprekken blijkt dat een deel van de businesscontrollers nog in ontwikkeling is en dat complexe dossiers tijdelijk worden opgevangen door enkele zeer ervaren (externe) krachten. Dat is begrijpelijk in een ontwikkelfase, maar maakt de continuïteit kwetsbaar zolang kennisoverdracht en vervanging nog niet volledig zijn geborgd.

Afhankelijkheid van enkele (externe) personen blijft risico

De organisatie is voor complexe onderwerpen, zoals grote ontwikkelprojecten, het sociaal domein, belastingen, heffingen, grondbedrijf en omvangrijke P&C-vraagstukken, nog sterk afhankelijk van enkele ervaren medewerkers en externe adviseurs. Positief is dat de gemeente dit onderkent, dat de inzet van ervaren ondersteuning is verlengd en dat wordt ingezet op opleiding, coaching en gerichte begeleiding. De bestuurlijke vraag is of het tempo van ontwikkeling voldoende is om de afhankelijkheid van enkele personen tijdig te verminderen.

Samenvatting

Jaarrekening

 Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

 Bevindingen
controle

Interne beheersing

 Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons specifieke speerpunten meegegeven

P&C en sturing; goede beweging in inzicht en bewaking

De kwaliteit van de financiële afdeling is direct van invloed op de kwaliteit van de P&C-documenten. De raad moet kunnen vertrouwen op realistische begrotingen, goede tussentijdse informatie en duidelijke toelichtingen bij afwijkingen. In onze managementletter hebben wij gewezen op versnippering van budgetten, onder meer bij ICT, en op het ontbreken van een robuuste formatiebegroting. Uit de gesprekken blijkt dat inmiddels een formatiebegroting voor 2026 is opgesteld en dat wordt gewerkt aan een prognosemodel voor de personeelslasten. Dat zijn belangrijke stappen, maar de werking daarvan moet zich in de praktijk nog bewijzen.

Organisatieontwikkeling zorgt (tijdelijk) voor kwetsbaarheid

De doorontwikkeling van de organisatie biedt kansen, maar vergroot tijdelijk ook de kwetsbaarheid. De beoogde inrichting met domeinen en teammanagers vraagt om een financiële functie die tijdig aan tafel zit bij voorstellen en keuzes. De businesscontroller moet daarbij niet alleen cijfers controleren, maar ook managers helpen om financiële gevolgen, risico's en alternatieven goed te wegen. Dat vraagt om duidelijke rollen tussen Financieel Beheer, Financial Control en Business Control en om een besluitvormingsproces waarin financieel advies zichtbaar onderdeel is van de voorbereiding van voorstellen.

Duiding door ons; zet vol in op ontwikkeling business control

Wij zien een organisatie die de goede beweging inzet, maar nog niet klaar is. Financial Control ontwikkelt zich positief en Financieel Beheer lijkt qua capaciteit voldoende, maar moet inhoudelijk nog groeien. Business Control is de sleutel tot een minder kwetsbare financiële functie. Zolang die rol nog niet volwassen is en complexe dossiers vooral door enkele ervaren personen worden gedragen, blijft sprake van een continuïteitsrisico. Dit risico raakt niet alleen de afdeling Financiën, maar ook de kwaliteit van bestuurlijke besluitvorming en de betrouwbaarheid van de P&C-cyclus.

Vervolgacties; blijf als auditcommissie goed geïnformeerd

Wij raden het college aan om de ingezette ontwikkeling strak te blijven volgen en daarover bestuurlijk te rapporteren. Per kritisch dossier moet duidelijk zijn wie eerste aanspreekpunt is, wie als vervanger kan optreden en hoe kennis wordt overgedragen. Ook is het wenselijk om de rolverdeling tussen Financieel Beheer, Financial Control en Business Control schriftelijk te verduidelijken. Voor de raad is vooral van belang dat de formatiebegroting, het prognosemodel voor personeelslasten en het totaaloverzicht op versnipperde budgetten zichtbaar terugkomen in de P&C-documenten. De richting is positief, maar de robuustheid hangt de komende periode af van kennisoverdracht, rolverduidelijking en vermindering van externe afhankelijkheid.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Verslaggeving en financieel beeld

In 2026 staat de verslaggevingspraktijk vooral in het teken van een scherpere duiding van structurele en incidentele posten en van de vraag of de jaarrekening nog wel een realistisch beeld geeft van de bestuurlijke financiële ruimte.

De Commissie BBV heeft de notitie over structurele en incidentele baten en lasten geactualiseerd. Hoewel de verduidelijkingen formeel doorwerken naar de begrotingsvoorbereiding voor 2027, zijn zij in 2026 al relevant voor de beoordeling van begrotingswijzigingen, reserve-inzet en het structureel evenwicht. Tegelijkertijd is in 2026 de discussie aangezwengeld dat de klassieke BBV-kengetallen en gunstige kasposities steeds minder zeggen over de werkelijke financiële robuustheid van gemeenten. Onderbesteding, personeelstekorten, vertraagde investeringen en laat in het jaar ontvangen incidentele rijksmiddelen leiden geregeld tot jaarrekeningoverschotten zonder dat sprake is van duurzame beleidsruimte.

Voor raden, colleges en besturen van gemeenschappelijke regelingen betekent dit dat de toelichting op reserves, budgetoverhevelingen, investeringsrealisatie en incidentele baten belangrijker wordt. Voor ons als accountants verschuift het accent daardoor niet alleen naar een juiste technische toepassing van het BBV, maar ook naar de vraag of de toelichtingen voldoende inzicht geven in de houdbaarheid van de financiële positie en in de spanning tussen formeel begrotingsevenwicht en feitelijke uitvoerbaarheid.

Controle en rechtmatigheid

Op 3 februari 2026 is de *Handreiking controle aanbestedingsrechtmatigheid* gepubliceerd. Deze nieuwe handreiking maakt duidelijk dat aanbestedingscontrole niet langer als een louter juridisch detail kan worden benaderd, maar als onderdeel van de bredere rechtmatigheidsketen moet worden gezien. Contractbeheer, spendanalyse, mandatering, dossiervorming en de werking van interne beheersmaatregelen komen daarmee nadrukkelijker in beeld. In de praktijk betekent dit dat uw college beter moeten kunnen aantonen dat afwijkingen, verlengingen en inkopen buiten contract bewust zijn afgewogen en gedocumenteerd. Bestuurlijk gezien verschuift het accent daarmee van herstel achteraf naar aantoonbare beheersing gedurende het jaar.

Informatiebeveiliging en ICT

Op het terrein van informatiebeveiliging en ICT staat 2026 in het teken van voorbereiding op nieuwe wettelijke eisen en een verscherpt dreigingsbeeld. De regering stuurt erop dat de Cyberbeveiligingswet, waarmee de Europese NIS2-richtlijn in Nederland wordt omgezet, in het tweede kwartaal van 2026 in werking treedt. Voor gemeenten is dat relevant, niet alleen wanneer zij rechtstreeks onder de wet vallen, maar ook omdat de normstelling voor zorgplicht, incidentmelding en ketenbeheersing de lat voor de hele publieke sector verhoogt. Tegelijk laat het Dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten 2025-2026 zien dat ransomware, datalekken en verstoringen bij leveranciers de grootste risico's blijven. De focus in 2026 verschuift daarom van losse beveiligingsmaatregelen naar bestuurlijke weerbaarheid: zicht op kritieke processen, afhankelijkheid van leveranciers, crisisorganisatie, logging, back-ups en het oefenen van scenario's.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Fiscale zaken: VPB, BTW en BCF

Op fiscaal terrein is 2026 geen jaar van één grote stelselwijziging, maar wel van relevante aanpassingen en een scherpere focus op de uitvoering. Dit vereist dat u als gemeente alert moet blijven op uw VPB-positie, mede omdat de Belastingdienst per 2026 opnieuw heeft gecommuniceerd welke wijzigingen in de vennootschapsbelasting gelden en de bestaande belastingplicht van overheidsondernemingen onverkort blijft gelden. Dat maakt het noodzakelijk periodiek te toetsen of activiteiten nog binnen de overheidstaak passen of inmiddels een zelfstandig ondernemingskarakter hebben gekregen.

Voor de btw is met ingang van 1 januari 2026 de vrijstelling voor schuldhelpverlening relevant. Die wijziging raakt vooral gemeenten die schuldhelp zelf uitvoeren of via verbonden partijen of opdrachtnemers laten uitvoeren, omdat de fiscale inrichting en de verhouding tot kostprijs en compensatiestromen opnieuw moeten worden beoordeeld.

Het Btw-compensatiefonds blijft daarnaast in de praktijk een belangrijk aandachtspunt, juist bij samenwerkingsconstructies, gemengde prestaties en doorbelasting binnen gemeenschappelijke regelingen. De bestuurlijke relevantie zit daarmee vooral in een goede fiscale governance: tijdige signalering, eenduidige contracten en consistente vastlegging van gekozen fiscale posities.

Mededinging en staatssteun

Voor mededinging en staatssteun springen in 2026 twee ontwikkelingen in het oog. Ten eerste is de Wet Markt en Overheid opnieuw verlengd, ditmaal tot 1 juli 2027. Daarmee blijven de gedragsregels voor overheden ook in 2026 onverkort van toepassing op economische activiteiten van gemeenten en verbonden partijen, zoals exploitatie van accommodaties, verhuur, energie-initiatieven, laadinfra of andere activiteiten op markten waarop ook private aanbieders actief zijn. Besturen kunnen zich dus niet permitteren te veronderstellen dat dit dossier stilligt; juist zolang de wet niet definitief is herzien, blijft zorgvuldige motivering van algemeenbelangbesluiten en kostprijsdoorrekening van belang.

Ten tweede geldt vanaf 1 januari 2026 voor alle decentrale overheden de verplichting om verleende de-minimissteun (steun aan bedrijven tot maximaal EUR 300.000) te registreren in het centrale EU-register eAidRegister. Dat maakt staatssteun in de uitvoering minder vrijblijvend. Subsidies, garanties, goedkope verhuur of andere voordelen die eerder pragmatisch werden afgehandeld, vragen nu om expliciete dossiervorming en registratie. Onvolledige registratie of een te lichte staatssteuntoets vormt hierdoor niet alleen een juridisch risico, maar geven ook een signaal af over de beheersing van publieke interventies in de markt.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Bekostiging en wet- en regelgeving in het sociaal domein

Het sociaal domein blijft in 2026 bestuurlijk het meest dynamische en financieel gevoelige terrein. In de jeugdzorg is begin 2026 het wetsvoorstel *Reikwijdte Jeugdwet* in consultatie gebracht, als onderdeel van de Hervormingsagenda Jeugd. De inzet is om specialistische jeugdzorg scherper af te bakenen en gemeenten meer te laten sturen via stevige lokale teams en hulp dichterbij het gezin. Tegelijk laat de routekaart bij de Hervormingsagenda Jeugd zien dat de financiële en inhoudelijke beweging nog niet is afgerond. Voor gemeenten betekent dit dat 2026 in het teken staat van een combinatie van transitie en uitvoering: contractering, lokale toegang, regionale beschikbaarheid en financiële beheersing lopen door elkaar heen.

Daarnaast is per 1 januari 2026 fase 1 van de *Participatiewet in Balans* in werking getreden, met meer ruimte voor maatwerk, vertrouwen en beleidskeuzes in de uitvoering. Ook de *Wet inburgering 2021* is in 2026 opnieuw onderwerp van bijstelling na de tussenevaluatie; per 1 april 2026 zijn extra gronden voor verlenging van de inburgeringstermijn geïntroduceerd, onder meer wegens gebrek aan kinderopvang en de combinatie van werk en inburgering. Voor gemeentelijke organisaties en gemeenschappelijke regelingen in het sociaal domein betekent dit dat 2026 vooral vraagt om bestuurlijke keuzes over toegang, afbakening, uitvoerbaarheid en regionale samenwerking, en minder om de veronderstelling dat extra middelen alleen de druk zullen oplossen.

Uitkeringen vanuit de rijksoverheid

In de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten markeert de Voorjaarsnota 2026 een belangrijk bestuurlijk moment. Omdat deze Voorjaarsnota tegelijk de Startnota van het kabinet is, zijn niet alleen incidentele bijstellingen relevant, maar ook de begrotingsregels en prioriteiten voor de komende kabinetsperiode. Voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen is dat van belang omdat veel lokale begrotingen voor 2026 en verder nog steeds worden opgesteld tegen de achtergrond van structurele onzekerheid over het gemeentefonds, specifieke uitkeringen en medebewindstaken. De landelijke discussie is in 2026 daarom verschoven van de vraag of het zogenoemde ravijn bestaat, naar de vraag hoe bestuurlijk houdbaar de lokale uitvoering nog is onder een stapeling van taken, open-einderegelingen en incidentele rijksmiddelen. Instrumenten als *de houdbaarheidstest gemeentefinanciën 2026* en recente analyses over onderbesteding laten zien dat formele begrotingssluiting niet automatisch betekent dat de financiële positie ook duurzaam is. Niet alleen de omvang van rijksuitkeringen verdient de komende tijd aandacht, maar vooral ook de voorspelbaarheid, bestedingsdruk, uitvoerbaarheid en de mate waarin incidentele middelen structurele problematiek maskeren.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

De ontwikkeling van de Omgevingswet

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is 2026 het jaar waarin de uitvoeringspraktijk merkbaar zwaarder wordt. Het tweede reflectierapport van de Evaluatiecommissie Omgevingswet, met de titel *'Werk aan de winke'*, laat zien dat de wet functioneert, maar dat vereenvoudiging, voorspelbaarheid en uitvoerbaarheid nog niet vanzelfsprekend zijn bereikt.

Voor gemeenten is daarbij vooral relevant dat sinds 1 januari 2026 niet langer gebruik kan worden gemaakt van TAM-IMRO voor wijzigingen van het omgevingsplan. Met deze Tijdelijke Alternatieve Maatregel konden gemeenten via de IMRO-standaard het omgevingsplan wijzigen voor urgente gebiedsontwikkelingen. Gemeenten moeten daardoor vanaf dit jaar werken met de standaard STOP/TPOD. Dat maakt 2026 tot een omslagjaar waarin juridische kwaliteit, planvorming, software, capaciteit en kennisontwikkeling samenkomen. In de praktijk neemt hierdoor het risico toe op vertragingen, verschillen in werkwijze en extra druk op de uitvoeringsorganisatie.

Voor accountants en toezichthouders is vooral van belang dat deze stelselverandering niet alleen een juridisch vraagstuk is, maar ook doorwerkt in projectbeheersing, legesramingen, investeringsplanning, grondexploitaties en de betrouwbaarheid van managementinformatie over vergunningverlening en ruimtelijke projecten.

Privacywetgeving, algoritmen en AI

Ook op privacygebied is 2026 nadrukkelijk een jaar van bestuurlijke aanscherping. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft in haar jaarplan 2026 aangekondigd extra kaders te publiceren over generatieve AI en over het recht op uitleg bij geautomatiseerde besluitvorming. Daarnaast heeft de AP begin 2026 specifiek onderzoek gepubliceerd naar misbruik van persoonsgegevens door gemeenteambtenaren, met aanbevelingen voor het voorkomen en opsporen van interne datalekken. Voor gemeenten is dit een belangrijk signaal: privacyrisico's liggen niet alleen in grote systemen of datalekken door hackers, maar ook in autorisatiebeheer, logging, intern toezicht en organisatiecultuur.

Tegelijk schuift de Europese AI-verordening in 2026 verder door naar de uitvoeringspraktijk. Voor AI-systemen met een hoog risico gaan vanaf augustus 2026 strengere eisen gelden, terwijl de verplichting tot AI-geletterdheid al van kracht is. Voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen betekent dit dat de inzet van algoritmen en generatieve AI niet langer alleen een innovatievraag is, maar ook een compliance- en governancevraag. Besturen zullen explicieter moeten sturen op transparantie, menselijke tussenkomst,

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2025.

Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van de Nota verwachtingen accountantscontrole zwaardere rapporterings-toleranties dan voor andere onderdelen van de jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- EUR 12.500 indien de omvangsbasis kleiner of gelijk is aan EUR 125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan EUR 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan EUR 1.000.000;
- EUR 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan EUR 1.000.000.

Hierna hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen in het format dat wettelijk verplicht is gesteld. De belangrijkste conclusie is dat er geen fouten en onzekerheden in de Sisa-bijlage zitten.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid		Goedkeurend		
Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Financiële omvang in EUR	Toelichting fout/onzekerheden
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout	EUR 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
BZK C99	Experiment uitbreiding bijhouding gegevens niet-ingezetenen	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C99	Experiment uitbreiding bijhouding gegevens niet-ingezetenen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Fout	EUR 0	n.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout	EUR 0	n.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J113	Ontwikkeling, realisatie en werking van Flexcity	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J113	Ontwikkeling, realisatie en werking van Flexcity	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J209	Meerjarige regeling huisvesting aandachtsgroepen	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J209	Meerjarige regeling huisvesting aandachtsgroepen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J17	Realisatiestimulans	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J17	Realisatiestimulans	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
VRO J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H26B	Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H26B	Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussenmedeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussenmedeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H39	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_zonder centraal persoon_2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H39	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_zonder centraal persoon_2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H4	Specifieke uitkering stimulering sport	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H4	Specifieke uitkering stimulering sport	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
AenM M6	Bekostigingsregeling huisvesting vergunninghouders in doorstroomlocaties	Fout	EUR 0	n.v.t.
AenM M6	Bekostigingsregeling huisvesting vergunninghouders in doorstroomlocaties	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
LVVN L38	Regeling specifieke uitkering convenant visserijontwikkelplan	Fout	EUR 0	n.v.t.
LVVN L38	Regeling specifieke uitkering convenant visserijontwikkelplan	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J6	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J6	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
	Actuele ontwikkelingen
	Sisa
	WNT
	Onafhankelijkheid
	Communicatie
	Urenbesteding

De belangrijkste bevindingen uit de controle van de WNT-verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op grond van de wet zijn de griffier en de gemeentesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de WNT-verantwoording in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op:
<https://www.topinkomens.nl>

Controleverklaring bevat paragraaf inzake overige aangelegenheden anticumulatiebepaling WNT

Met ingang van 2018 geldt een WNT-regel voor de samenloop van topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. Deze anticumulatiebepaling regelt dat de som van de bezoldigingen van iemand die uitvoerende topfuncties uitoefent bij meerdere rechtspersonen of instellingen, niet hoger mag zijn dan het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum. In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij geen controle uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatiebepaling. Dit hebben wij in onze controleverklaring bij uw jaarrekening in een paragraaf inzake overige aangelegenheden tot uitdrukking gebracht.

Bijlage Wet Normering Topinkomens (WNT)	
Aantal topfunctionarissen	U heeft twee topfunctionarissen verantwoord in de WNT verantwoording over 2025. Zowel de griffier als de gemeentesecretaris hebben hun functie het gehele jaar vervuld. Dit geldt ook voor de vergelijkende cijfers 2025, met dien verstande dat de gemeentesecretaris zijn dienstbetrekking is begonnen op 1 oktober 2024.
Aard dienstverband	De griffier en gemeentesecretaris zijn gedurende geheel 2025 in loondienst geweest bij de gemeente.
Betaling ontslagvergoeding	U heeft in 2025 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Wij zijn gedurende de gehele controle onafhankelijk geweest van uw gemeente

Een belangrijke kernwaarde van onze beroepsgroep is dat wij onafhankelijk zijn van het orgaan dat de jaarrekening opstelt. Bij uw gemeente is dit gewaarborgd omdat de gemeenteraad onze opdrachtgever is en het college verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening.

Wij hebben de naleving bewaakt van externe standaarden, het onafhankelijkheidsbeleid van ETL Assurance & Overheidsaccountants en de onafhankelijkheidsafspraken met uw gemeente. Wij bevestigen dat we aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Om onze onafhankelijkheid bij de controle van de jaarrekening te waarborgen hebben wij geen werkzaamheden uitgevoerd die buiten de kaders van onze overeenkomst vallen. Een andere maatregel die wij genomen hebben is dat alle teamleden die betrokken zijn bij de controle van uw gemeente persoonlijk hebben verklaard dat ze onafhankelijk zijn van uw gemeente. Deze verklaring is in ons controledossier opgenomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Belangrijke onderwerpen en aandachtspunten die wij met u hebben gecommuniceerd

Als ETL Assurance & Overheidsaccountants vinden wij het belangrijk om u te laten zien op welke wijze wij de belangrijkste onderwerpen en aandachtspunten van de controle aan u hebben gerapporteerd. Dit hebben we opgenomen in onderstaande tabel.

Vereiste communicatie grond van controlestandaarden	Controleplan	Management-letter	Accountants-verslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant.	●		
Bevestiging van onze onafhankelijkheid	●		●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet-naleven van wet- en regelgeving		●	●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het management			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.		●	●
Ons standpunt over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			●
Niet gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de gemeente		●	●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's.	●		●

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Onze urenbesteding in verband met de controle van de jaarrekening van uw gemeente

Onze urenbesteding is in overeenstemming met onze verwachtingen

De controle van de jaarrekening vereist voldoende tijd en aandacht van het controleteam. Hierbij beogen we een passende verdeling binnen het team ten aanzien van de onderwerpen, kennis en betrokkenheid. Ingevolge de maatregelen “In het Publiek belang” binnen de accountancysector rapporteren wij over onze urenbesteding ten aanzien van de jaarrekeningcontrole.

Teamlid	Begrote uren	Werkelijke uren
Partner	96	96
Manager	148	64
Controleleider	0	106
Beginnend controleleider	152	110
Gevorderd assistent	0	165
Assistent accountant	243	70
Totaal uren	639	611

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt wijkt onze werkelijke inspanning nauwelijks af van de verwachte inspanning. Wel zijn er verschuivingen zichtbaar binnen de verschillende functieniveaus in verband met het feit dat de manager op de opdracht onze organisatie heeft verlaten.

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Bedankt voor de fijne samenwerking

